76STE JAARGANG No. 10238 MAANDAG 5 OCTOBER 1959

Amigoe di Curaçao

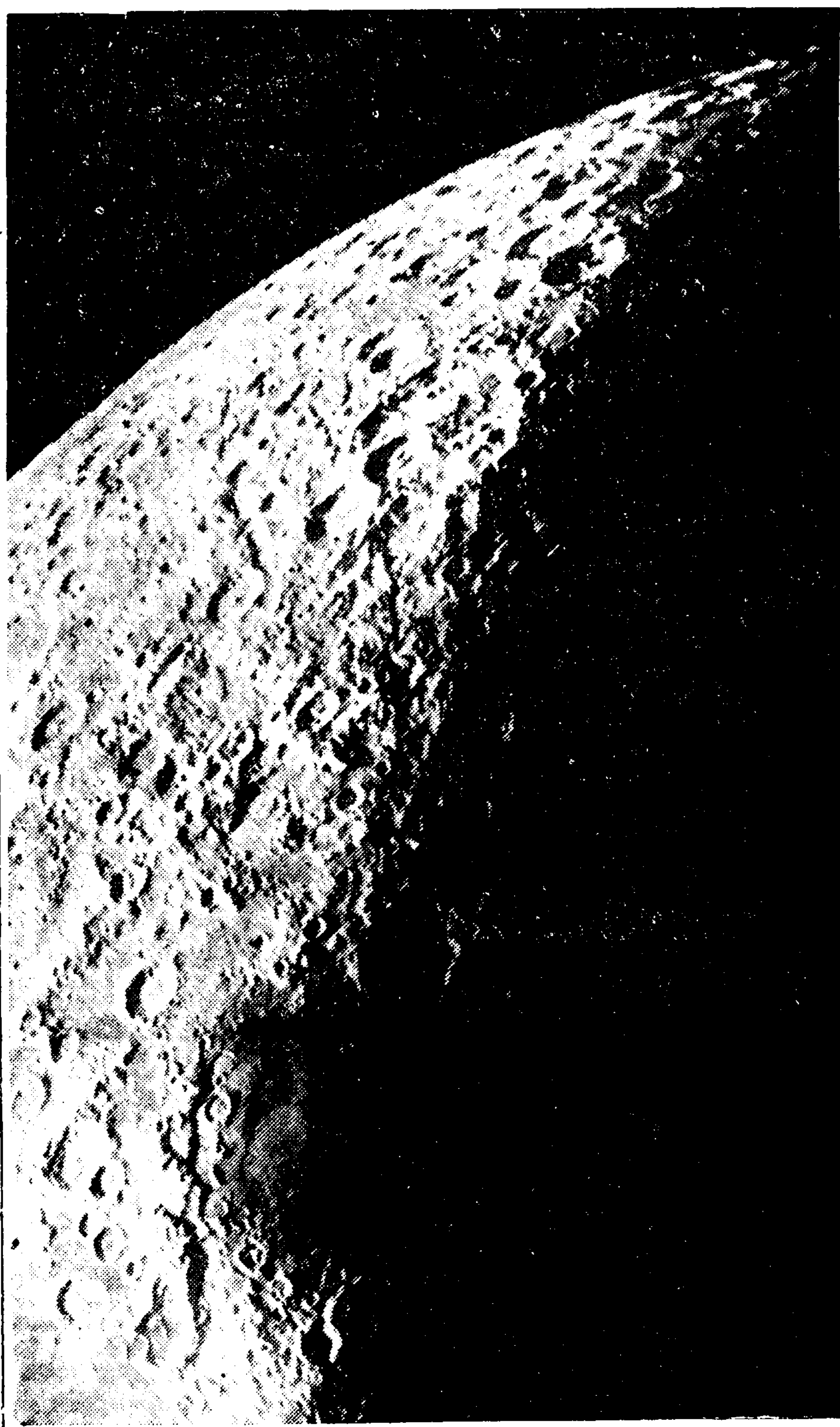
DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 27-29 ● Hoofdredacteur F. Verhorst, tel. 23138 ● Telefoon, Redactie: 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399

Chroesjtsjefs verrassing voor Peking

NIEUWE SOVJET-RAKET OP WEG NAAR DE MAAN

Precies drie weken na het geslaagde schot op de maan heeft de Sovjet-Unie opnieuw een raket in de richting van de maan gestuurd die de prestaties van de vorige Loeniks moet overtreffen en waarnemingen aan de achterkant van de maan moet doen Zondagochtend vroeg meldde het Russische persbureau Tass de geslaagde lancering van een meertrappige raket waaruit zich enkele uren laten een onbemande waarnemingskoepel van 178,5 kg. losmaakte die steeds van de aarde afgekeerde kant van de maan zal fotograferen en waardevolle gegevens zal verstrekken voor toekomstige bemande ruimtevluchten en de terugkeer van een raket naar de aarde. De boemerang waarnemingskoepel moet een achtvormige lus beschrijven, eerst minstens eenmaal om de maan en later terug om de aarde. Op de kleinste afstand van de maan (10.000 km) zal het station korte tijd gegevens over de maanatmosfeer en andere metingen kunnen seinen en de telefoto's doorgeven. Volgens radio Moskou is het station goed in zijn baan gekomen en werkt het instrumentarium met zijn zonnebatterijnen, zend- en meetapparatuur uitstekend.

Een beeld van een deel van de maan, verstild in geheimzinnige rust. Hoe lang nog? Een nieuwe Sovjet raket is naar vrouw luna onderweg. Als alles goed gaat zullen nu foto's worden gemaakt van de achterkant van de maan, welke tot dusver onbereikbaar gebied is geweest.

Nu waarnemingen aan de achterzijde

V.S. verbaasd en verbolgen

De commentator noemde het een voorbereiding voor een vaste kunstmaan-om-de-maan, die langere tijd gegevens over de maan zal kunnen zenden. De Russische astronoom prof. Dobronrawof, zei zondag, dat het na anderhalve dag duidelijk zal zijn welke baan deze maanverspieder tenslotte zal volgen, maar dat het toestel tenminste zo lang zal leven als Spoetnik III, die sinds 15 mei 1958 om de aarde cirkelt. De Loenik II, die door het laatste deel van de aandrijfraket gevolgd wordt, heeft twee van de aarde af regelbare zenders aan boord, welke ongeveer drie uur per dag gegevens uitzenden.

Waarnemers wijzen erop, dat de lancering van de jongste Russische maanraket niet alleen in de gunstige begindagen van oktober viel — tijdstip, waarop de maan het dichtst bij de aarde is — maar ook tijdens Chroesjtsjefs bezoek aan Peking, mogelijk als tegenhanger voor het geslaagde maanschot van 13 september jl. aan de vooravond van Chroesjtsjefs Amerikaanse reis. Daarvoor had Rusland al in januari Loenik I naar de maan gezonden, die evenwel in een baan om de zon terecht kwam. Een Amerikaanse Atlas-Able raket voor hetzelfde doel als de Loenik III ontplofte op 24 september jl. voortijdig op de startbasis.

In Washington is het nieuws van de nieuwe Russische kosmische raket „met gemengde gevoelens" ontvangen. Enerzijds koestert men bewondering voor deze wetenschappelijke prestatie, maar anderzijds is men enigszins verbitterd, omdat de Amerikaanse geleerden, die kort geleden een satelliet in een baan rond de maan hadden willen brengen, daarin niet zijn geslaagd, omdat, zoals gemeld, de Atlas-Able raket, waarmee dit had moeten gebeuren, bij een proefneming ontploft is. Toch blijven de Amerikaanse leiders en ook vele Amerikaanse geleerden er ook nu nog van overtuigd, dat het arsenaal aan wetenschappelijke ken-

(Vervolg naar pagina 4)

Gedeputeerde Ph. Evertsz afgetreden

De gedeputeerde van het Eilandgebied Curaçao, de heer Ph. J. Evertsz is zaterdag op grond van een motie van wantrouwen, die tegen de gedeputeerden van het bestuurscollege is uitgebracht, afgetreden. De heer Evertsz heeft dit aftreden gemotiveerd met de verklaring, dat de huidige financieel-economische situatie van Curaçao een gebrek aan samenwerking tussen het bestuurscollege en de raad niet gedoogt.

Spreek ik met de Amigoe ?

De telefoon heeft vandaag niet stil gestaan. Lopende-band-werk zo gezegd, maar trekt u zich daar maar niets van aan. Blijft gerust opbellen. Aan ieder telefoontje wordt aandacht geschonken.

° ° °

Vanmorgen kwam op Curaçao aan de secretaris-generaal van de Latijns-amerikaanse afdeling van het Internationaal Christelijke Vakverbond de heer Emilio Musan. Hij zal op ons eiland besprekingen voeren met het bestuur van de hier bestaande onderafdeling van dat vakverbond.

° ° °

Een abonnee vroeg ons of het niet mogelijk was in de agenda ook het filmprogramma van de bioscoop in Suffisant op te nemen. We kunnen hem verzekeren, dat we aan dit verzoek alle aandacht zullen besteden.

° ° °

Van verschillende kanten bereikten ons verzoeken ook de radio-programma's van Radio-Hoyer en Radio-Caribe in onze radio- en televisierubriek „mee te nemen". Ligt echt niet aan ons, beste mensen. Zodra de desbetreffende stations een gids, althans een program gaan uitgeven, is de Amigoe het eerst aan de beurt, hebben ze gezegd.

° ° °

Een bewoner van Veeris belde ons op om zijn hart uit te storten over het afhalen van vuilnis. Daar ontbreekt het nog al eens aan. Wanneer de vuilnisbakken maar tien meter van de weg afstaan, dan laat men de bak de bak. Bovendien is men er niet altijd zeker van, wanneer de afhaaldienst langs komt. Erg lastig is dat.

° ° °

Drie zilveren jubilarissen bij de Shell N.V. vandaag. Vijf en twintig jaar geleden traden in dienst de heren A. B. Henricus, F. R. Louisa en S. O. Silvano. Hartelijke gelukwensen, dat spreekt!

° ° °

De Skindivers-club „Shark" op Bonaire vist niet in troebel water. Dat blijkt wel uit het feit, dat men onlangs op een zondagmorgen maar even 180 kilo vis naar boven haalde. Een andere zondag waren vijf en veertig kreeften het slachtoffer van deze rasechte Bonairiaanse vissers.

° ° °

De ouders van Groot Kwartier houden iedere woensdagmiddag hun hart vast op het uur, dat de scholen uitgaan. En niet zonder reden. Op het ogenblik, dat het verkeer zijn hoogtepunt bereikt, moet de school-

(Vervolg van pagina 3.)

Eén ding staat vast blijkens het communiqué en de toelichting daarop over de besprekingen van Camp David: het overleg tussen het Westen en de Sovjet-Unie over allerlei hangende kwesties wordt hervat. Het zal inzonderheid gaan over Berlijn.

Dit impliceert op zichzelf reeds, dat er over Berlijn geen crisis meer bestaat. Er zou er zelfs nooit een bestaan hebben, als men Chroesjtsjef zou mogen geloven. Hij heeft nu uitdrukkelijk ontkend ooit een tijdslimiet gesteld te hebben. Dit betekent alleen maar, dat de Sovjet-Unie nu formeel en authentiek iedere dreiging heeft teruggenomen. Zij had dit feitelijk reeds sinds lang gedaan om geen andere reden, dat dat zij zich vergaloppeerd had en zich onder de macht der omstandigheden heeft moeten buigen.

Zo lijkt het althans van ons gezichtspunt uit gezien. Het is een plausibele verklaring, als men het onstuimige karakter van Chroesjtsjef erbij in aanmerking neemt. Het is ook denkbaar, dat de dreiging geen ogenblik in zichzelf ernstig bedoeld is geweest, doch alleen moest strekken om in het Westen een crisis-gevoel gaande te maken, onder de indruk waarvan de Amerikaanse president bereid zou zijn tot een gesprek met Chroesjtsjef te komen. het gesprek, waar Moskou zo bij uitstek op gebrand is. Men denkt daarbij aan de schandelijke manier, waarop Macmillan tijdens zijn bezoek in het voorjaar aan de Sovjet-Unie behandeld is, opdat het toch maar duidelijk zou worden, dat ook de Britse eerste minister een te geringe partij was om er serieus mee te praten. In ieder geval is de geneigdheid van de Amerikaanse president om met Chroesjtsjef te praten, terwijl de voor de leus gehouden ministersconferentie te Genève vastliep, op beslissende wijze toegenomen tengevolge van wat men in het Westen voor een crisis om Berlijn hield. Weliswaar is het voor ons moeilijk aannemenlijk, dat een staatsman dingen beweert, waarvan hij van tevoren duidelijk weet, dat hij ze zal terugnemen. Doch men dient te bedenken, dat de politieke stijl van Moskou anders is dan die van westelijke landen. Chroesjtsjef leeft uit een doctrine krachtens welke woorden van belang zijn in verband met het doel dat zij moeten dienen, niet in verband met de inhoud die zij zelf hebben.

Wat hiervan zij, Chroesjtsjef heeft zijn zin gekregen. Hij heeft zijn gesprek gehad, — dit gesprek dan altijd te zien, wel verre van als een enkel op zichzelf staand verschijnsel, als een fase in het gesprek, dat in minder officiële vormen reeds betrekkelijk geruime tijd aan de gang was en dat nog vele vervolgen zal krijgen. Deze laatste fase is voornamelijk van betekenis als een enorme verdieping van het gesprek. Hij heeft van man tot man met zijn tegenvoeter gesproken, als de beide machtigste politieke leiders der wereld. Het valt niet te ontkennen, dat

(Vervolg naar pagina 4)

Onze foto-prijsvraag

Wij herinneren eraan, dat Uw foto, die meedingt in onze eerste fotoprijsvraag voor amateurs uiterlijk met de morgenpost van donderdag a.s. binnen moet zijn.

U kent het adres: Postbus 577 te Willemstad op Toricellistraat 16 Oranjestad (Aruba).

Hevige regenbuien

Watersnood in Bengalen en Oklahoma

Tienduizenden mensen dakloos

Bij zware overstromingen in zuid-west-Bengalen zouden in de afgelopen drie dagen zeventien mensen zijn verdronken en 50.000 mensen dakloos zijn geworden. Het leger biedt hulp in het rampgebied, waar de regen nog steeds aanhoudt. Het is de zwaarste overstroming sedert 30 jaar.

In de Amerikaanse staat Oklahoma waar tengevolge van de hevigste overstromingen in de geschiedenis van de staat reeds duizenden mensen dakloos zijn geworden, hebben zondag nieuwe overstromingen de evacuatie van honderden boeren en dorpelingen genoodzaakt.

De schade in het gebied, waar de regen nog steeds neergutst, wordt op miljoenen dollars begroot.

Ford 1960 bij Irausquin

In onze editie van zaterdag vermeldden wij in een onderschrift bij een foto van de nieuwe Ford-1960 dat deze wagens te koop en te kijk zijn bij Palacios op Salinja. Dit had natuurlijk moeten zijn: de firma Irausquin and Sons aan de Schottegatweg Oost, naast Chobolobo.

Onze excuses — Overigens vragen wij de aandacht voor de herplaatste foto in dit nummer.

Troosteloos beeld toen het vuur eindelijk was bedwongen

Felle brand in Nw. Nederland

Zeven huizen in de as gelegd

Zondagmiddag om zes minuten voor een is een hevige brand uitgebroken in Nieuw Nederland welke catastrophale vormen heeft aangenomen. Zeven huizen zijn in de as gelegd, terwijl van een ander huis de keuken is vernield.

Er zijn geen slachtoffers te betreuren. Wel zijn gezinnen met meer dan tien kinderen dakloos geworden. Tengevolge van de brand kreeg een bewoonster van de Oranjestad een shock, terwijl een toeschouwer die alles goed wilde bekijken een gebroken been opliep toen hij van een muur viel. De brandweer rukte uit met de wagens van Steenrijk, Rio Canario en Parera. Tegen vier uur was de brand geblust. Op het ogenblik wordt een onderzoek ingesteld naar de oorzaak van de geringe druk die er op de waterleiding stond, waardoor de brand deze ernstige vormen heeft aangenomen. Inmiddels is het bericht ontvangen dat op alle plaatselijke banken gelden kunnen worden gestort voor de gezinnen, die door deze brand zo zeer de dupe zijn geworden.

Te weinig water!

De brand brak uit in perceel Nieuw Nederland 5 en sloeg even later over naar het perceel no 3. Toen de brand tot aan de drempel van deze woning genaderd was kwam de bewoonster van het eerste brandende perceel naar buiten gelopen met de kreet „Brand, brand". Er viel echter niets meer te redden. De gehele inboedel ging verloren. In deze percelen woonden de Fam. Vidal en Vasconsalez, respectievelijk met 1 en vier kinderen.

De brand bereikte daarop het perceel nummer vier, waar de fam. Heselmeyer de inboedel in veiligheid kon brengen. Doordat het vuur een gascylinder bereikte zou de brand zich dermate uitgebreid hebben, aldus een verklaring van een ooggetuige. Onderwijl was de brandweer ter plaatse gekomen, maar deze keer kon de brand pas effectief gaan bestrijden toen het vuur het zevende huis genaderd was. Volgens een verklaring die ons van de zijde van de politie werd verstrekt wordt er op het ogenblik een onderzoek ingesteld naar de oorzaak van het feit dat er geen druk op de waterleiding stond, zodat men verplicht was zeewater op te pompen. Over deze kwestie hopen we ter zijner tijd nader terug te komen.

In het geheel zijn er zeven huizen volledig afgebrand, terwijl van een huis aan de Oranjestraat de keuken in de vlammen opging. De omliggende percelen van de Oranjestraat en van de Penstraat liepen min of meer ernstige schade op terwijl ook een schuur van Bakhuis verloren ging. Van de twee eerste huizen ging de gehele huisraad totaal verloren, bij de andere huizen

(Vervolg naar pagina 2.

Pikantjes

Brand

De brand, die gisterenmiddag op Nieuw Nederland heeft gewoed heeft zeven woningen vernield, waarbij verscheidene gezinnen [illegible] met veel kinderen — **huis en haard** hebben verloren. Het was [illegible] kon de brand min of meer overzien en er was hulp van buren en voorbijgangers, ofschoon de klacht is gehoord, dat meer mensen beter hadden gedaan een handje toe te steken dan alleen maar toe te schouwen.

De persoonlijke ongelukken bleven beperkt, Goddank, maar intussen kan men zich afvragen wat er gebeurd zou zijn, wanneer de rode haan in de nacht was gaan kraaien.

Over de bestrijding van de brand lopen de meningen uiteen, maar een ding staat vast: er was niet voldoende water en er waren ook niet voldoende andere middelen aanwezig om de brand tenminste in te perken, zodat ze niet zulk een catastrofale omvang had aangenomen. De een zegt: de watervoorziening deugt essentieel niet. Een ander beweert: de brandweer moet dit soort zaken zelf oplossen. Op een eiland, waar watervoorziening een probleem is, moeten tenminste voldoende nevelspuiten en andere moderne brandbestrijdingsmiddelen aanwezig zijn. Nummer drie vraagt zich af: waarom werd niet onmiddellijk gebruik worden gemaakt van het zeewater.

Waar de fout precies ligt doet minder terzake. Belangrijk is, dat bij de brand van gisteren niet doeltreffend genoeg is (kon worden) opgetreden met alle ernstige gevolgen van dien. Het lijkt zaak dat de desbetreffende instanties zich er met spoed over beraden, hoe trieste gebeurtenissen als die van gisteren kunnen worden voorkomen.

Vuilnis

Klachten over de afhaaldienst van het vuil stromen binnen. Watervoorziening mag op ons eiland nummer een zijn, een ernstige zorg voor de hygiene moet als punt twee op de agenda staan. Gelet op de klimatologische omstandigheden, die het proces van afvalverderf versnellen — vooral ten voordele van allerhande ongedierte — is de noodzakelijkheid van een geregelde afhaaldienst van vuil een kwestie, die nauwelijks commentaar behoeft.

De reactie vernemend van de D.O.W. op de verscheidenheid aan klachten, die men in onze telefoonrubriek kan terugvinden, verbaast in hoge mate. Terwijl de desbetreffende instantie er zelf van doordrongen is, dat het wagenpark van de afhaaldienst hoognodig moet worden uitgebreid, schijnt men van hogerhand voor deze verbetering maar weinig te voelen. Wellicht moet dat laatste zo worden gesteld, dat men van hogerhand de geldelijke middelen nu eenmaal niet heeft. Toch — zo stellen wij ons voor — moeten er handen worden gevonden, die het ijzer breken

org voor de Zeeman vraagt meer aandacht

Voorzitter C. MENDEZ onderscheiden met de „Pro Eccleste"

De zeeman, zwalkend over de zeeën, zoekt overal op het vasteland een tehuis, maar in vele gevallen zal hij zich tevreden stellen met een surrogaat van schijn-plezier om daarna zijn tocht naar andere havens voort te zetten. Voor dit probleem van de zeeman heeft men een oplossing gezocht in de diverse zeemanshuizen in de verschillende havensteden. Zo kent ons eiland verscheidene huizen voor hen, zoals het Katholieke Zeemanshuis, tegenover de kade van de K.N.S.M. Als men hoort dat daar jaarlijks zo'n dertigduizend zeelieden verpozing komen zoeken, dan is men daar wel even stil van. Het wil zeggen, dat per dag gemiddeld ruim tachtig zeelieden van alle mogelijke nationaliteiten daar eens aanlopen om er een omgeving te vinden, waar men hen helpt op materieel en ook op geestelijk gebied. Daarom ook de verscheidenheid van zeemanshuizen. De zeeman wil meer dan alleen materiële hulp, een goedkope shop en een prettige bediening.

Sterre der Zee

Ieder jaar, op de eerste zondag van oktober, vieren alle katholieke zeemanshuizen de dag van de zeeman om de aandacht te vestigen op het werk, dat door deze groep van mensen wordt gedaan. Waarom nu precies die eerste zondag in oktober? Om daar een verklaring voor te geven, moeten we terug naar het jaar 1471, toen Europa bedreigd werd door de Islam. Aan het hoofd van de Katholieke Kerk, de toen algemene godsdienst in Europa, stond Paus Pius V, die op de katholieke regeringshoofden een beroep deed de steeds dreigender overheersing van de Islam een halt toe te roepen. Dat gebeurde bij de Slag bij Lepanto, toen de vloot van het christelijke Europa, ondanks haar numerieke minderheid, die der Mohammedanen verpletterend versloeg. Pius V schreef deze onverwachte overwachte overwinning van de kleine David tegen de machtige Goliath toe aan de tussenkomst van de Moeder des Heren, Maria. Zij was de Sterre der Zee, wat reeds in haar Hebreeuwse naam opgesloten lag. Zij werd vanaf dat ogenblik de beschermster der zeelieden.

Apostolaat

Toen in de loop der tijden gezocht werd naar de oplossing van het probleem van een tehuis voor de „thuisloze" zeelieden werd bij de oprichting van het apostolaat van de zee dit werk speciaal opgedragen aan de Sterre der Zee. Na de Slag van Lepanto riep Pius V de eerste zondag van de maand oktober uit tot het feest van de Rozenkrans, het bijzonder gebed der katholieken tot Maria om haar tussenkomst te vragen bij Haar Zoon.

Daarom verenigden zich de vele medewerkers aan het Zeemanshuis zich gisteren in de oude Santa Ana om Gods zegen af te smeken over het werk voor de zeeman. Na de plechtige H. Mis, die werd opgedragen door de havenaalmoezenier, pastoor De Haas, kwamen de genodigden en de medewerkers in het Zeemanshuis bijeen. Daar gaven van hun belangstelling blijk de havenmeester Kooyman, vertegenwoordigers van de marine, ds de Haan, de vlootpredikant en ds Mietes en verder de vlootaalmoezenier, terwijl de bisschop van Willemstad, Mgr Holterman en zijn secretaris, met hun aanwezigheid luister bijzetten aan het gezellig samen zijn aan de koffietafel. Een vaste gast van ieder jaar moest verstek laten gaan in verband met het droevig afsterven van de tijdelijke gezaghebber van Aruba, Eric Arends en wel de gouverneur. Ook de waarnemend gezaghebber van Curaçao zond een bericht van verhindering.

Ereteken

Reeds dertig jaar bestaat dit zeemanshuis al en van die dertig jaar heeft de tegenwoordige voorzitter, de C. Mendez er vijf en twintig zijn beste krachten aan gewijd. Sinds 1954 is hij voorzitter. Voor zijn verdienstelijk werk ... Een kwart eeuw geleden was het gebouw heel wat kleiner", merkte monseigneur op) ontving hij de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice, die de bisschop hem opspeldde. Tevoren had de aalmoezenier de bulle, die bij deze onderscheiding behoort, vertaald en de loftrompet over de voorzitter gestoken.

Met een hartelijk applaus werd de mededeling van de pauselijke onderscheiding door de aanwezigen ontvangen. Eenieder haastte zich aan te sluiten bij de heildronk, die pastoor De Haas uitbracht. Geruime tijd bleef het gezelschap nog bijeen.

Vroeger

We vernamen nog, dat in het verleden het aantal medewerkers groter was dan nu op het ogenblik. De havenaalmoezenier had er in zijn speech al op gewezen, dat de financiële toestand, ondanks de dankbaar gememoreerde hulp van de zijde van de Eilandelijke en Landelijke autoriteiten, niet zo rooskleurig was. Dank werd gebracht aan de grote instellingen, die voor het zeemanshuis het hart op de rechte plaats hebben zitten. Het is te wensen, dat de belangstelling voor dit zegenrijke werk toeneemt.

26-jarige jongeman verdronken

Zaterdag avond omstreeks tien voor half twaalf raakte Waldemiro Paulino oud zes en twintig jaar, gewoond hebbende aan de Wecubaweg nummer 117, toen hij op de ferryboot van de havendienst wilde stappen ter hoogte van de Handelskade te water.

De man verdween vrijwel direct onder water.

Twee vrienden die samen met hem waren maakten direct alarm. De te hulp gesnelde politieagenten, met zuurstofapparaat zochten tevergeefs naar de drenkeling. Tot vanmorgen negen uur was er geen spoor van de drenkeling te vinden.

Volgens ooggetuigen is het lijk van de drenkeling tegen half tien boven water gekomen en kon men het op het water zien drijven.

Onze deelneming gaat uit naar de familie van de overledene.

Felle brand

(Vervolg van pagina 1.)

wist men nog een gedeelte te redden, hoewel dat in vele gevallen ernstige schade opliep.

De huizen werden bewoond door de fam. Balentina met 2 kinderen, de familie Goddet, mevr. Vasconceles met vier kinderen, fam. Haselmeyer, de fam. Vidal, met 1 kind, de wed. Hooy met tien kinderen en de fam. Wallé met dertien kinderen.

Zoals bekend kunnen gelden voor de slachtoffers overgemaakt worden op de plaatselijke banken met vermelding Slachtoffers Brand Nieuw Nederland. Tot bij de sluiting van de krant was er nog geen bericht binnen gekomen dat er een comité was opgericht die zich belasten met een verdere hulpverlening.

Nader vernemen we dat het nog niet met zekerheid is vast te stellen hoeveel huizen precies afgebrand zijn. Men zal aan de nummering der huizen nagaan hoe groot dit aantal is. De enorme vuurzee maakte het onmogelijk dit precies na te gaan.

Ter plaatse arriveerden al spoedig min. Kroon, de Hoofdcommissaris Paul, de heer Schouwe en andere autoriteiten.

Toen verschillende gascylinders in brand geraakten ging dit gepaard met enorme vuurstralen, zodat het publiek dat in grote getale aanwezig was terug deinsde.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Guenther Podola, die de vorige week in Londen ter dood veroordeeld is wegens het doodschieten van een Londense politieman in burger, Raymond Purdy, zal geen beroep aantekenen tegen het vonnis, zo heeft zijn advocaat woensdag bekendgemaakt. Podola zal, tenzij hij gratie krijgt, op 15 oktober opgehangen worden.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

LANGS DE WEG

Shakespeare had wel gelyk. Er is niet veel in the name. En als je het de mensen vraagt, die op het zogeheten „Vredenburg" wonen, dan zeggen ze "nothing, completelij nothing". Je zou zo denken: mensen die op Vredenburg wonen — dat is daar in dat blok nieuwe huizen, dat in volgel, vlucht, tussen huize Vredenburg en het voetbalveld van Steenrijk ligt — zullen er wel vrede mee hebben, doch in vele opzichten is dat beslist niet zo.

Zeker, in andere opzichten wel. De huizen zien er op het eerste gezicht vrolykjes uit. Men mag evenmin zeggen, dat de indeling van de woningen te wensen overlaat. Goed, men zou hier een ietwat groter keukentje willen hebben en ginds een wat ruimere porch en aan de overkant een windschermpje en aan de overkant daarvan toch een ander kleurtje, maar gerieflyk zyn de huizen zonder twyfel. Bovendien: men woont er vry op Vredenberg, niet zo verschrikkelyk kortjes by dichtjes — en de kinderen hebben er de ruimte, zo niet in de tuinen, die al flink beginnen te groenen, dan toch op straat, waar het verkeer bescheiden is en over het algemeen wel voorzichtig doet.

Er waait een frisse wind op Vredenberg, dat is wat waard. Het blok huizen ligt zeven minuten lopen van de zee. De wind komt zuiver en puur deze kant op.

Goed, allemaal fijn en mooi en heerlijk dus.

Maar nu die andere opzichten. De huizen zelf zijn niet zo best gebouwd. Of misschien moeten we zeggen: de huizen wel, maar de fundering niet. In ieder geval blijken ze niet bijster stevig te staan. Links en rechts scheurt de zaak kapot. De boel zakt weg, zogezegd. En de Vredenbergers houden hun hart vast als het straks flink begint te regenen, zo God het wil. Men zou daar in het Vredenberg-blok dan wel eens heel wat zurigheden kunnen gaan beleven.

Wel, de Vredenbergers houden er de moed in. Ze hopen er het beste van. Maar dan blijven er nog wel wat wensen over. Punt èèn: de vuilnisman. Komt slechts èèn keer per week. Dat is zonder meer te weinig. Praktisch iedereen moet zijn groot-model vuilnisemmer aanvullen met kisten en kratten en emmers en zo meer. Bevordert de hygiene bepaald niet. Bovendien sjouwen de vrouwen zich donderdag ik-weet-niet-wat.

Punt twee: te weinig druk op de waterleiding. Soms helemaal geen druk. Dan gaat het terechte gefoeter van huis tot huis. Hier staat pa in een wolk van zeepsop voor aap — geen druppie mijne heren —; ginds staat ma (doet er verder niet toe), aan de overkant wordt woest een tuinslang tegen de cocospalmen-in-wording gedeponeerd en zo verder. Kan niet, heren van de waterleiding. Er zijn trouwens nogal wat water-klachten tegenwoordig.

Punt drie: toegangswegen tot 'plan Vredenberg'. Tuttifrutti zonder meer. Hobbeldebobbel, autobanden naar het bekende grootje, kinderen die bijna uit de wagen rollen, 10 kilo stof in je keelgat bij iedere bocht die je maakt.

Punt vier: mooi-mooi, er zijn wat straatlantaarns aangebracht, maar nou net precies niet, waar ze eigenlijk moeten staan, namelijk bij de toegangspaden naar de duisternis van de — laten we zeggen: provincie. We zeggen dat met nadruk omdat er de laatste weken klachten zijn over manvolk, dat op Vredenberg niets van doen heeft, maar er niettemin loopt te scharrelen en te gluren. Groot gelijk, wanneer iemand zegt, dat de bewoners van Vredenberg er zelf ook best wel wat aan kunnen doen, bij voorbeeld door op hun porch een lichtje te monteren (als het er al niet is) en dat des nachts te laten branden.

Zo, voor vandaag hebben we het weer gehad.

voor vandaag en morgen

Bioscopen

MAANDAG

Cinelandia, 7.00 en 9.00 uur: „Yo y las mujeres" geheel in het spaans.
Roxy, 7.00 en 9.00 uur: „Warlock" in het engels met spaanse tekst.
West-End 7.00 en 9.00: „I was a teenage frankenstein" in het engels met spaanse tekst.
Caribe 8.00 uur: „High cost of loving".
Royal 8.00 uur: „La sombra de safo".

DINSDAG

Cinelandia, 7.00 en 9.00 uur: „Yo.. y las mujeres" geheel in het spaans.
Roxy, 7.00 en 9.00 uur: „The blue continent" (Het zesde continent) in het engels met hollandse tekst.
West-End, 7.00 en 9.00 uur: „Het trottoir".
Caribe, 8.00 uur: „Man on the prowl".
Royal 8.00 uur: „Shake out a dope street".

Allerlei

MAANDAG

Basketball
19.00 uur: D.: Zeemacht — Dragons
" H.: Lightning — Aquino
(J.P.F.-Sportpark).
20.00 uur: Requiemmis opgedragen door Hoogw. Exc. Mgr. J. M. Holterman voor de ziele rust van pater Bartels.

EMMASTAD

WACHTDIENST

Shell Curaçao
Telegram Afdeling
Kantoor open 07.00—23.30 tel. 2307
A. G. Treling 23.30—07.00 " 2167
b.g.g. " 2400

Afdeling Personeel
H. D. Wilsoe, P.l. Jansenstraat 13 tel. 0-13453. B.g.g. " 2400

MATERIALEN DIENST

P. Berends, Biesheuvel No. 6 " 2869

Rederij Scheepsagentschappen
H. Dania " 3693

Muziekvereniging „Emmastad"
Programma van 6 oktober 1959: *Mendelssohn Bartoldy:* Ouverture: „Meerestille und Gluckliche Fahrt", op. 27. Uitvoering: Berlijns Philharmonisch Orkest o.l.v. Fritz Lehman. *Rachmaninoff:* Prelude in c. op. 3 No 2. Uitvoering: Leonard Pennario. Piano. *Mozart:* Concert in D voor fluit en Orkest. KV 314. Uitvoering: Hubert Barwahser, fluit, ... „Wiener Symphoniker" o.l.v. John Pritchard. *Beethoven:* Symfonie No 6 in F. op. 68 „Pastorale". Uitvoering: Het Concertgebouw Orkest van Amsterdam o.l.v. Erich Kleiber.

Spreek ik met de AMIGOE?

(Vervolg van pagina 1.)

... maar zien hoe ze aan de over... van de weg komt. Een abon... vroeg ons of het niet mogelijk ... daar eenmaal in de week bij ... uitgaan van de scholen, een po... gent in de buurt is om ervoor ... gen, dat de jongens en meisjes ... ds de weg over komen.

o o o

... Verkeerspolitie deelde ons mee, ... de zaak in studie zal nemen ... oplossing van het probleem ... nden. Op het ogenblik rijzen ... cholen als paddestoelen uit de ... en men zou overal wel poli... genten willen neerzetten, als dat ... mogelijk zou zijn met de hui... mankracht van het korps. Daar ... nog bij, dat de hier bedoelde ... len aan de grote weg liggen. Men ... venwel niet verzekeren, dat men ... toekomst er toe over zal gaan ... gent daar te plaatsen op woens... iddag. Men zal echt zien wat de ... kan doen.

o o o

... eerste nummer van „Den Haf", ... orgaan van de christelijke bond ... havenarbeiders, is verschenen. ... fris geluid in onze wereld van de ... arbeiders, waar reeds drie bon... bestaan. Het orgaan is in het ... mento gesteld.

o o o

... Nederland werd vernomen dat ... Peterson aan de Christelijke ... school de Klokkenberg in Nij... geslaagd is voor haar hoofd... In het midden van oktober ... Jean weer terug verwacht op ... ao, waar zij aan de Marnix... zal gaan werken. Voordat we ... gelukkige vader konden felicite... met dit feit, wenste hij ons suc... met de goede krant van de laat... weken.

o o o

... abonnee belde ons op in ver... met onze foto-prijsvraag. Hij ... bezwaren, bepaald niet tegen de ... rijd, maar tegen het feit, dat ... zijn leeftijd moet vermelden. Hij ... jaar, maar zijn kennissen ver... hem voor 30 jaar. We kun... hem antwoorden, dat we het ... de leeftijden wel een beetje breed ... nemen, maar het toch wel van ... vinden te weten of een in... 16 is of 45 jaar. Zo zit de ... aan de steel.

o o o

... abonnee belde ons op om aan ... en adverteerder te vragen het ... kalmer aan te doen. Niet dat ze ... zouden moeten adverteen, maar... ... zegt u van het volgende ge... in een advereentie": Dames ... nylon pettycoats kostten vroeger ... en thans ƒ 4.00. Echt teveel ... het goede. En dat bedoelen we ... niet, als we het hebben over ... kken van toeristen.....!

o o o

... de zijde van de Reinigings... werd ons telefonisch het vol... meegedeeld. De klachten van ... publiek, zoals op Cas Cora en ... zijn bekend, maar helaas kan ... geen ijzer met de hand breken ... laatste jaren zijn er honderden ... bijgebouwd. Alleen op ... zijn dat er zo'n zeven à ... derd. Maar de Reinigings... is niet uitgebreid. Telkens ... men aandrong op het uit... van een bedrag op de be... voor een nieuwe wagen ... ongeveer 27.000 gulden!) ... weer afgeketst. Is er een ... kapot, dan heeft men niet de ... king over een reserve, zoda... waar de kapotte wagen reed ... dag of meer zonder ophaal... moet doen. Ter illustratie weer ... op, dat er verleden week ... trucks in reparatie waren, het... wil zeggen: een derde gedeelte ... wagenpark. Op de begroting ... heeft men vier nieuwe wa... geplaatst, men heeft al gehoord ... drie van geschrapt zijn. Waar... wordt ook de vierde ge... en blijft de situatie dezelfde. ... van de financiën is pre... Reinigingsdienst is daarbij ... het kind van de rekening.

o o o

... Groot Davelaar bereikte ons ... een klacht over het afhalen ... vuilnis. Daar heeft men sinds ... geen wagen van de ... dienst gezien. De vuilnis... uilen uiteraard uit. We ver... onze abonnee naar boven... verklaring van de D.O.W. Er ... toch wel een oplossing ... worden.

o o o

... plaatselijke banken kan ... storten voor de slacht... van de brand op Nieuw Ne... Men vermelde er bij: Slacht... Brand Nieuw Nederland. Help ... offers en doe het zo spoedig ... k!

o o o

... bewoner van de Pindusweg ... op met de vraag of het ... lijk is, dat er op de hoek ... straat (en de Olympusweg) ... lichting aangebracht kan ... In de avonduren is het er ... donker. De mensen uit die ... uden er zeer mee gebaat zijn.

o o o

... zijde van de Dienst Open... werken deelde men ons mee, ... aan dit verzoek volle aan-dacht zal besteden. Men wees er echter op, dat er in het afgelopen jaar al honderden lichtpunten zijn aangebracht en dat de centen zo zoetjes aan op zijn. Het wachten is op de begroting van het volgend jaar.

o o o

Weer een geslaagde in Nederland. De familie Pieters kreeg bericht, dat hun zoon Carlos Seferino Pieters aan de Bisschoppelijke Kweekschool in Den Bosch voor zijn hoofdacte is geslaagd. Hij wordt tegen 15 oktober op Curaçao verwacht.

23138 23858

„HERRIJZEND NEDERLAND" ALS ETHERPIRAAT

Drie weken na Eindhovens bevrijding eerste uitzending

(Van een medewerker in Nederland)

„Hier herrijzend Nederland, de vrije zender op vaderlandse bodem". Op de derde oktober 1944, nauwelijks drie weken na de bevrijding van Eindhoven door geallieerde parachutisten, klonk deze aankondiging door de ether.

Heel weinigen in de nog niet bevrijde gedeelten van Nederland zullen deze eenzame stem hebben gehoord. Maar ook in de bevrijde gedeelten was het aantal luisteraars nog zeer gering. Er was een groot gebrek aan radio-ontvangers en de beschikbare elektriciteit was streng gerantsoeneerd. Niettemin ging het bericht over de „nieuwe omroep" als een lopend vuurtje door de bevrijde steden en dorpen van de zuidelijke provincies.

Een vreemde gril van het lot heeft gewild, dat degenen, die deze zender hadden vervaardigd, door de Duitse bezetter op dit idee waren gebracht. In de eerste meidagen van 1940, toen de capitulatie nog geen feit was, drongen zij namelijk het natuurkundig laboratorium van Philips in Eindhoven binnen en verlangden van het dienstdoende personeel, dat binnen een uur een zender zou worden gebouwd, die ze, naar ze verklaarden, nodig hadden „voor de verbinding met de oprukkende Duitse troepen".

Met behulp van de aanwezige apparatuur was het inderdaad mogelijk geweest, aan het bevel te voldoen. Maar de Duitsers kregen, natuurlijk, hun zender niet.

Voor het personeel van Philips was het Duitse verzoek intussen aanleiding om eens ernstig te gaan nadenken over de bouw van een grotere zender, waarmee men Hilversum te zijner tijd zou kunnen vervangen, want iedereen was ervan overtuigd, dat de bezetters bij een eventuele aftocht de installaties in het Gooi zouden opblazen.

Onder Duits toezicht

Pas in 1941 begon het terloops geopperde plan concretere vormen aan te nemen. De uitvoering ervan viel echter niet mee, want door het natuurkundig laboratorium dwaalde een Duitse majoor rond, luisterend naar de naam Ellerich, die voortdurend speurde naar alles, wat illegaal zou kunnen worden gedaan met de beschikbare kleine zendertjes. Zelfs voor het gewone werk waren speciale vergunningen nodig en nog heden ten dage kan aan de belangstellende bezoeker de label worden getoond, waarbij majoor Ellerich toestemming gaf om te werken met een zender, die in werkelijkheid een onderdeel was van de apparatuur, waarmee later de dagelijkse programma's van Herrijzend Nederland de ether ingingen.

Opdracht O.D.

Omstreeks het midden van 1942 kwamen vertegenwoordigers van de ondergrondse O(rde) D(ienst) bij de vervaardigers, die de zender al bijna klaar hadden, met de vraag of in het laboratorium een ....zender zou kunnen worden gebouwd. De vragenstellers werden ingelicht en tegelijkertijd deden zij een toezegging, dat zij zouden zorgen voor antennemateriaal en energie. Het leeuwenaandeel in de bouw heeft de heer C. A. Gehrels gehad, die een jaar na beëindiging van de werkzaamheden — overigens om heel ander illegaal werk — werd gearresteerd en naar een concentratiekamp overgebracht, waar hij kort voor de bevrijding van Nederland overleed.

Dolle Dinsdag

Op Dolle Dinsdag, de onvergetelijke 6e september 1944, wilden enkele medewerkers van het natuurkundig laboratorium de antenne al bevestigen. Dit onberaden plan is niet doorgegaan. Gelukkig, want enkele dagen later keerden de aanvankelijk gevluchte Duitsers terug en op 16 september arriveerde een aantal SS-ers onder leiding van technisch onderlegde officieren om het laboratorium te plunderen. Alles van waarde werd klaargemaakt om per vrachtauto of per trein oostwaarts te worden vervoerd. Deze opzet kon echter gedeeltelijk worden verijdeld en ook de zenderruimte werd niet ontdekt, omdat de toegang via de centrale werkplaats kunstig met kartonnen dozen was gecamoufleerd, waardoor de Duitsers in de waan werden gebracht, dat de „technische wereld" daar ophield. De zender bleef verborgen en de grootscheepse landing van geallieerde parachutisten verhinderde verdere roof. Op 18 september 1944 was de stad Eindhoven van vijanden gezuiverd.

Als etherpiraat

Precies elf dagen later draaide de zender proef op een golflengte van 420 meter vlak naast de zender Hilversum II op 415 meter. Daar de beide Hilversumse zenders nog in de lucht waren, bleef er niets anders over dan als een etherpiraat te vrijbuiteren en een willekeurige golflengte te kiezen, hoewel men daar officieel geen recht toe had.

Op maandag 2 oktober werd de zender voor de laatste maal beproefd. De aankondiging luidde: „Hier is Herrijzend Nederland, de zender op vrije vaderlandse grond op golflengte 420 meter, met een proefuitzending voor alle Nederlanders in bevrijd of nog bezet gebied".

Voor hen, die zo maar een Nederlandse zender „uit de lucht hoorden vallen", is dit een even vreemde als onvergetelijke gewaarwording geweest. Op dinsdag 3 oktober 1944 werd officieel met de uitzendingen begonnen. Volmaakt waren de uitzendingen nog allerminst. Na een paar uren in de lucht te zijn geweest, raakte een omvormer defect. Een paar dagen later woei de antenne van het dak. Door de microfoon werd nog al eens gefluister opgevangen, dat eigenlijk niet voor de buitenwereld was bestemd en de weergavekwaliteit van de platenprogramma's liet te wensen over. Maar uit de binnenkomende berichten bleek, dat er naar de zender werd geluisterd. De oproep aan Radio-Oranje met het verzoek om luisterrapporten te zenden, bleef echter onbeantwoord. De zender was blijkbaar niet op 800 kilometer afstand te horen. Maar de smalende opmerkingen uit Hilversum over het Eindhovense zendertje leverden het bewijs, dat er in het nog bezette gebied werd geluisterd. Midden oktober bracht een nieuwe en hogere antenne uitkomst. Zelfs Londen meldde toen een goede en duidelijke ontvangst.

Energie-probleem

In bevrijd Eindhoven ontbrak het nog aan veel, bijvoorbeeld aan elektriciteit. Het duurde dan ook niet lang, of de stroomvoorzieningsautoriteiten kwamen met het verzoek het programma in de avonduren tijdelijk te onderbreken, omdat via een groot aantal ontvangtoestellen, die een hoog verbruik hadden, druk naar de zender werd geluisterd. De belasting van het net nam daardoor zodanig toe, dat ernstige storingen en zelfs het uitvallen van de zender waren te vrezen. Tot een onderbreking is het echter niet gekomen. Wèl werd de luisteraars herhaaldelijk verzocht, tijdens de uitzendingen het licht uit te doen. Niettemin bleef het net veel te hoog belast met als gevolg, dat een luisterverbod voor de tijd na vijf uur 's-middags werd uitgevaardigd. Overtreding hiervan kwam menige Eindhovenaar bij controle op afsnijding van zijn stroom te staan.

Nieuw ontvangertje

Door Philips werd toen een ontvangertje ontwikkeld, dat slechts 6 watt gebruikte. Aanvankelijk waren de berichten over de ontvangst goed, maar al spoedig kwamen klachten binnen, die leidden tot het besluit om op 435 meter te gaan uitzenden. Deze wisseling van golflengte is Herrijzend Nederland bijna noodlottig geworden. Op de zondagavond vlak vóór Kerstmis belde de „Chief Signals Officer" uit het hoofdkwartier van de 21e legergroep in Brussel op en eiste onmiddellijke terugkeer naar de vroegere golflengte van 420 meter. Aangezien deze golflengte onbruikbaar was, bleef er niets anders over dan de uitzendingen stop te zetten. Drie kwartier nadat dit was gebeurd, belde de „Chief Signals Officer" opnieuw uit Brussel en gaf toestemming om de uitzendingen te hervatten, mits de zender twee meter zou „opschuiven" naar 437 meter en mits onmiddellijk een officiële aanvraag om goedkeuring bij de autoriteiten zou worden ingezonden. En zo ging na niet meer dan 50 minuten onderbreking Herrijzend Nederland de ether weer in.

Nepal prefereert neutraliteit

Premier Kairala van Nepal, het aan China grenzende Himalaja-koninkrijk, heeft zondag in Kathmandoe verklaard dat Nepal zeer vriendschappelijke betrekkingen met China onderhoudt en dat zijn land geen grieven tegen China heeft tengevolge van de recente gebeurtenissen, dat zijn regering niettemin troepen legering langs de grens met China voorbereidt moet men niet als een vijandige daad ziet want Nepal volgt een neutraliteitspolitiek aldus de premier.

LUSTRUM - VIERING POLITIE - KORPS

MET MUZIEK EN DANS BESLOTEN

Het tweede lustrum van de oprichting van het Korps Politie Nederlandse Antillen werd in het weekend verder gevierd. Na de officiele viering in de loop der week met een inspectie, een defile en een gezellige avond was het zaterdagavond wederom druk op Vaersenbaai toen daar de befaamde zanger van de Latijns Amerikaanse dansmuziek Carlos Argentino optrad in samenwerking met het Curacaose orkest Estrellas del Caribe.

Dat het er gezellig was en dat de zang van Carlos Argentino in de smaak viel blijkt wel uit 't feit dat nieuwe dag al verschillende uren gevorderd was vooraleer men uit elkaar ging. Men kon terugzien op een genoeglijke feestavond.

In de middaguren van zondag verzorgde de politie-kapel in de Gouvernements Plantentuin een volksconcert. Het experiment om in de Platentuin te spelen is in zeer goede aarde gevallen, want de opkomst van het publiek was uitermate groot.

Het lichte muziekprogramma dat grotendeels bestond uit fantasiewerken en marsen viel zeer in de smaak. Ook de Curacaose wals die ten gehore werd gebracht werd zeer gewaardeerd, zodat men kan spreken van een geslaagd concert dat om herhaling vraagt in deze daarvoor zo biezonder geschikte omgeving. Een woord van hulde aan de dirigent, de heer Dimmendaal, die zich zeer goed van zijn taak gekweten heeft, terwijl ook de kapel lof toe komt, want door de grote brand die gisteren gewoed heeft konden enkele muzikanten niet op het podium verschenen hetgeen niet te merken was van de opvoering.

—x—

In Israel is een vaccin tegen hondsdolheid ontwikkeld dat geen risico van verlamming met zich mee zou brengen, aldus heeft dr A. Kidron op de vijfde internationale conferentie voor biologische standaardisatie te Jerusalem meegedeeld. Het vaccin is nog slechts op dieren beproefd.

Met grote vreugde en dankbaarheid geven wij kennis van de geboorte van

Erik Michael

H. J. P. Willems
E. F. Willems de Rooy
José

Curaçao 4 okt. '59
St. Elisabeth Gasthuis

Met niet-in-Nederland gekochte auto's

Geen motorrijtuigen-belasting tijdens verlof

Bij de behandeling van de ontwerplandsbegroting 1959 heeft het Statenlid P. van der Hoeven aan de regering een vraag gesteld aangaande de juistheid van het feit, dat in tegenstelling met vroeger de Antilliaanse verlofgangers met de hun in Nederland geleverde wagens of met de wagen, die zij van uit de Antillen meenemen, niet meer onder een Antilliaanse nummer mogen rijden, doch met een „G.N.-nummer". Als gevolg hiervan moeten zij dan wegenbelasting betalen.

In antwoord op deze vraag deed dezer dagen de minister van algemene zaken, de heer Jonckheer een afschrift van het schrijven van de Nederlandse minister van Zaken Overzee aan de Statenleden toekomen, waaruit blijkt, dat houders van auto's met „G.N.-nummer" motorrijtuigenbelasting moeten betalen. Als auto's een G.N.-nummer dragen, wil dit zeggen, dat de houders niet-ingezetenen zijn van Nederland, België of Luxemburg en dat de auto is betrokken uit de Nederlandse exportstock, dus in Nederland gekocht is.

Verlofgangers uit Suriname, de Nederlandse Antillen of het buitenland kunnen hun auto vooruitzenden naar Nederland, waar een dealer deze auto tijdelijk onder douane-toezicht kan opslaan. In het laatste geval kunnen de houders gebruik maken van de faciliteit, dat men de auto zonder grensdocument kan invoeren, als de wagen voor aankomst in Nederland een Surinaams, Antilliaans of buitenlands kenteken-bewijs draagt. Uit de overgelegde bescheiden moet dan ook blijken, dat de wagen werkelijk in het buitenland gekocht is.

Met betrekking tot het betalen van motorrijtuigenbelasting in Nederland merkt het schrijven op, dat houders van een auto, die in de Antillen wonen en wier wagen in de Nederlandse Antillen is ingeschreven, geen motorrijtuig-belasting behoeven te betalen ingevolge K.B. van 1 juni 1953. Deze belasting moet wel betaald worden als men rijdt in een wagen met een G.N.-nummer. Deze belasting kan door bewoners van de Antillen voor 1, 3, 15, 30 en 60 achtereen volgende dagen voldaan worden.

Zal de plaats waar de Lunik II is ingeslagen nog te zien zijn?

Weer een Russische raket naar de maan

(Vervolg van pagina 1.)

ris van de V.S., tenminste in zijn geheel genomen, groter is dan dat van de Russen. Maar men raakt er in Washington wel steeds meer van doordrongen, dat een nauwere samenwerking op wetenschappelijk gebied tussen de V.S. en hun bondgenoten noodzakelijk is.

De „New York Times" verklaarde maandag, dat de nieuwe Russische maanraket, evenals het voorafgaande geslaagde schot op de maan, bewijst, dat de Sovjet-Unie een flinke voorsprong op Amerika heeft. Het blad verwacht, dat de openbare mening in Amerika een doelmatiger Amerikaanse ruimteprogram zal gaan eisen.

Het huidige programma wordt belemmerd door gebrek aan geld, gebrek aan deskundigen, gebrek aan verbeeldingskracht bij het uitzetten van het beleid, en daarbij komen dan nog wedijver tussen de strijdkrachten en tussen militairen en burgers, ideologisch verzet tegen het soort doelmatig regeringsonderzoek op raketgebied, dat Wernher van Braun en zijn groep voorstaan en particuliere geheimhouding van firma's, die op verschillend technisch gebied werken. Het wordt tijd, aldus de „New York Times", dat deze hinderpalen uit de weg worden geruimd en de rijke hulpbronnen van de Ver. Staten doelmatig aan net werk worden gezet voor de verovering van de ruimte.

Laatste nieuws

Raket heeft drie dagen nodig

Het Russische Ruimtestation zal, naar wij verwachten, drie volle dagen nodig hebben om de omgeving van de maan te bereiken en nog een langere tijd om weer in de buurt van de aarde te komen, waar het waarschijnlijk als satelliet van de aarde zijn bestaan zal beëindigen. Dit heeft de Russische professor Leonid Sedof vandaag in de „Prawda" verklaard. Het betekent dat station woensdagmorgen vroeg het dichtst bij de maan zal zijn.

Volgens de laatste berichten volgt het station de vastgestelde route en functioneren zijn apparaten uitstekend.

De lancering van de Russische maanraket heeft ongetwijfeld wel enige winst aan wetenschappelijke gegevens over de maan zelf en over de ruimte tussen de aarde en de maan opgeleverd. Zo is onder andere getracht vast te stellen of de maan evenals de aarde een eigen magneetveld heeft. Maar eerst bijzonder boeiend zullen de proeven worden wanneer men er in zal slagen een maanraket in een baan om de maan heen te brengen. Wanneer die raket zal zijn uitgerust met de geëigende instrumenten zullen allerlei nieuwe inlichtingen gevonden worden.

Maan heeft waarschijnlijk geen vloeibare kern en geen magneetveld

Dank zij het ontbreken van een dampkring op de maan, zoals we die op andere planeten waarnemen, is de maan vrij intensief onderzocht. Vanaf de aarde kunnen we, weliswaar gehinderd door de eigen dampkring, het oppervlak nauwkeurig bezichtigen. Ook door kleine kijkers vertoont de maan zich als een bijzonder indrukwekkend beeld. De vele kraters, gebergten, grote en kleine vlakten zijn al door een goede prismakijker duidelijk te herkennen. Van het maanoppervlak zijn direct na de ontdekking van de bergen en vlakten (een ontdekking die samenviel met de uitvinding van de telescoop omstreeks 1600) al kaarten gemaakt. Van de verschillende auteurs is het systeem van Riccioli behouden gebleven. Hij gaf aan de formaties op de maan namen van aardse gebergten. Ook de namen van beroemde geleerden gebruikte Riccioli, voornamelijk om de vele ringgebergten en kraters aan te geven.

Bergen als de Kaukasus, de Apennijnen en andere zijn ook op de maan te vinden. De grote vlakke delen, meende men vroeger, moesten wel zeeën op de maan zijn en dienovereenkomstig noemde men deze gebieden Zee van de Rust of Zee van de Stilte etc. Naarmate de telescopen die men gebruikte beter werden, ontdekte men dat de zeeën helemaal geen watervlakten waren, maar enorme kale onregelmatige plateaus. Ondanks dat heeft men de benaming „zee" toch gehandhaafd.

Hoe de maan ontstaan is, is een vraag die nog steeds niet afdoende beantwoord werd. Vroeger dacht men, dat de maan uit de aarde zelf zou zijn losgemaakt, toen deze nog min of meer vloeibaar was. Zelfs de plaats waar dat gebeurde, wist men aan te wijzen. De Stille Oceaan zou het overgebleven litteken zijn. Deze theorie, die uit 1882 stamt, werd reeds spoedig als fysisch onmogelijk bestempeld, maar men kan haar telkens weer tegenkomen in populaire verhalen over de maan. Over het algemeen is men tegenwoordig van mening dat de maan ongeveer op hetzelfde ogenblik als de aarde als een koud lichaam is ontstaan. Sommigen spreken zelfs graag over de dubbelplaneet aarde-maan, in plaats van over de aarde en haar satelliet.

Koud lichaam

Hoe de maan inwendig is opgebouwd, is een vraag waarvan we het antwoord slechts kunnen raden. De bron van het magneetveld der aarde denkt men te moeten zoeken in het hete en nog vloeibare binnenste deel van onze planeet. De eventuele aanwezigheid van een magneetveld rond de maan zou er op kunnen wijzen, wanneer tenminste de bron van dat magneetveld van dezelfde aard is als bij ons, dat ook daar het binnenste deel nog een vloeibare kern heeft. Vindt men daarentegen geen magneetveld, dan zou de maan door en door hard en versteend zijn. Voorlopig zijn dit hypothesen die het raden naar de oorsprong en ontwikkeling van de maan vergemakelijken, absolute bewijskracht bezitten ze niet. Over het algemeen is men van mening, dat de maan een koud lichaam moet zijn en dat geen magneetveld is te verwachten. De waarnemingen moeten ook hier de oplossing uiteindelijk leveren.

Schaduwen

Wanneer de eerste maanraket rond de maan zal toeren uitgerust met een televisiecamera zal het onderzoek van de oppervlakte van de maan wel weer bijzonder actueel worden. De kleinste details die men op het ogenblik met de sterkste kijkers kan waarnemen zijn van de orde van een halve kilometer doorsnede. Dat is dan ook de reden, dat de inslag van de Lunik II op de maan nergens is waargenomen. Er is echter nog een kans, dat de plaats van de inslag alsnog kan worden opgespoord. Daarvoor zal men gebruik moeten maken van de schaduwen die de zon van onregelmatigheden op het maanoppervlak vormt. Wanneer de zon bij ons laag aan de horizon staat, werpt ze zeer lange schaduwen. Wanneer de zon op een bepaalde plaats op de maan opgaat boven de maanhorizon vormt ze van kleine verhogingen en onregelmatigheden zeer lange en vooral scherpe schaduwen die groot genoeg zijn om te worden ontdekt.

Het is dus de grens tussen dag en nacht op de maan, waar de verlichte maan overgaat in het niet door de zon verlichte donkere deel, waar we de kleinste oneffenheden kunnen waarnemen. Door nauwkeurig te vergelijken wat men in vroegere waarnemingen zag en wat men nu na de inslag van Lunik II ziet, bestaat er een mogelijkheid om een verandering op te sporen. De kans dat deze poging succes zal opleveren, is echter maar zeer gering.

Een foto van de maan in het eerste kwartier. Het teken geeft het gebied aan waar, volgens de berekeningen, de Lunik II ongeveer is aangekomen.

Geen leven

Toekomstige maanreizigers behoeven niet bang te zijn, dat ze door gevaarlijke maanwezens of dieren zullen worden overvallen. Op de maan is leven onmogelijk. Door het ontbreken van een dampkring kan de zonnestraling onverzwakt de maanoppervlakte bestralen. In de door de zon beschenen gebieden kan de temperatuur van de gestenten tot boven kooktemperatuur oplopen. Door de sterke uitstraling kunnen temperaturen van honderdvijftig graden onder nul in de schaduw makkelijk ontstaan. Daarbij komt nog, dat de sterke ultraviolette straling ongehinderd de oppervlakte bestraalt. Neen leven is niet denkbaar op dit hemellichaam, dat zich onderscheidt door een uitermate onherbergzaam klimaat.

Hoewel water geheel ontbreekt op dede maan, zal de oppervlakte toch in sterke mate verweerd zijn. Op de aarde hebben de bergen hun oorspronkelijke gedaante verloren door de gezamenlijke werking van wind, water en warmte. Op de maan heeft alleen de hevige zonnestraling gezorgd voor een verwering van de formaties. De rotsen zullen gedeeltelijk zijn verpulverd en de maanoppervlakte is bedekt met een stoflaag waarvan de dikte geschat wordt op enkele centimeters tot vele meters. Veranderingen op grote schaal zijn tot op heden nog nooit waargenomen, maar het is niet onwaarschijnlijk, dat veranderingen op kleine schaal wel optreden. Deze zijn dan veroorzaakt door de afbrekende invloed van de afwisselend hevige hitte en strenge koude.

Welk gesteente?

Wat voor gesteenten kan men op de maan verwachten? Wanneer de ontstaansgeschiedenis ongeveer dezelfde is als die van de aarde, kunnen we dezelfde gesteenten verwachten als op aarde. In welke vorm we deze zullen aantreffen, is voorlopig nog een vraag. Er zijn onderzoekers die zich toeleggen op een studie van de kleuren aan het maanoppervlak. Veel verschil in kleur ziet men niet. In hoofdzaak zijn het zwarte en witte vlekken die zichtbaar zijn. Bij een zeer nauwkeurig onderzoek meent men toch aan bepaalde gedeelten van het oppervlak een eigen kleur te onderscheiden. Door vergelijking met de kleur van op aarde onderzochte mineralen denkt men dat enkele streken voornamelijk uit één karakteristiek erts zijn samengesteld.

Voorlopig zijn alle onderzoekingen die details van de maan onder de loupe nemen gelegen aan de grens van wat nu vanaf de aarde mogelijk is, en daardoor onbevredigend. Een permanente kunstmatige satelliet van de maan, zoals door Amerikaanse onderzoekers gelanceerd zal worden, zal onze kennis snel kunnen doen toenemen en veel onopgeloste vragen beantwoorden.

Dezelfde zijde

De achterzijde van de maan is door geen mens tot op heden ooit gezien. Door een beweging van de maan die libratie wordt genoemd, kunnen we juist iets meer dan de helft van de maan zien. Die kleine delen van de achterzijde doen vermoeden, dat de voorzijde en de achterzijde van de maan in het algemeen geen verschillende aanblik zullen opleveren. Zowel voor- als achterzijde worden door de zon afwisselend beschenen. De maan draait in ongeveer 27 dagen om haar eigen as en om de aarde. Daardoor zien wij op aarde altijd dezelfde zijde van de maan naar ons toegekeerd. De afbrekende werking van de zon kan overal op de maan even sterk werken. Essentieel verschil zal men niet kunnen verwachten

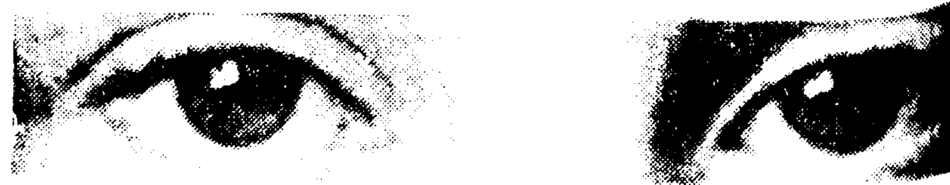
De maan beweegt in een bijna cirkelvormige baan om de aarde. Haar grootste afstand tot de aarde is 407 000 kilometer en haar kleinste afstand tot de aarde 357 000 kilometer. De gemiddelde afstand tot onze planeet is 384.400 kilometer. Deze afstand komt ongeveer overeen met zestig aardstralen. De middellijn van de maan is 3476 kilometer, iets meer dan 1/4 van de middellijn der aarde. De versnelling van de zwaartekracht aan het oppervlak van de maan is minder dan twee tiende van de zwaartekrachtversnelling die wij aan het aardoppervlak ondervinden. Zelfs een vrij kleine inslag kan daardoor al een aanzienlijke krater slaan in het maanoppervlak.

Het licht dat wij van de maan ontvangen, heeft de maan eerst van de zon gekregen. De maan straalt niet zelf. Bij volle maan straalt de maan toch slechts een fractie van het licht van de zon terug.

Interessant gelaat

Soms zien wij op aarde, dat behalve het maansikkeltje ook het donkere deel van de maan te zien is in een zwak roodachtig schijnsel. Het is het asgrauwe licht van de maan. Het wordt veroorzaakt door zonnestraling, die tegen de aardatmosfeer weerkaatst wordt naar de maan, en vandaar weer naar de aarde. Een studie van het asgrauwe licht kan gegevens verschaffen over de weerkaatsingseigenschappen van de aarde. Een meer dan normale bewolking over grote gebieden op aarde die door de zon worden beschenen kan er de oorzaak van zijn.

Het gelaat van de maan is een interessant gelaat. Niet alle ouderdomsproeven kunnen eenvoudig worden verklaard. Misschien dan in de niet te verre toekomst de maan in detail onderzocht kan worden.

(Vervolg van pagina 1.)

dit in de situatie als een onvermijdelijkheid gegeven is.

Uit dit gezichtspunt is het wijs geweest van president Eisenhower het gesprek van man tot man te laten geschieden. Chroesjtsjef heeft zijn opgetogenheid erover of althans over het feit, dat hij zijn zin gekregen heeft, niet onder stoelen en banken gestoken. De pathetische nadruk waarmee hij zo uit het vliegtuig komend naar het Moskouse stadion liep om een verzamelde menigte verslag te doen van zijn reis, is bijna ontroerend. Hij speelt het politieke prestige, dat hij ermee gewonnen meent te hebben, royaal uit. Het is goed zo duidelijk te bemerken, dat een gesprek met de president van de Verenigde Staten Chroesjtsjefs binnenlandse [illegible] itie goed doet. Het is ver beter, dat hij dit nodig heeft, dan dat [illegible] hem onverschillig kan laten. En hij heeft het inderdaad nodig omdat hij de oorlog moet vrezen. De ongeliktheid van zijn uitlatingen en de wildheid van zijn schrikaanjagende politieke uithalen maken het des te meer voor hem nodig altijd maar weer de waanzin van de oorlog te betogen, gelijk hij opnieuw met grote emphase deed in zijn uiteenzettingen te Moskou onmiddellijk na zijn terugkeer.

Deze formele ontspanning en deze betrekkelijke gerustheid op een tamelijk kalme allernaaste toekomst zijn eigenlijk de enige waarneembare winst van het gesprek in Camp David. Men behoeft er zich volstrekt niet over te beklagen, dat het te weinig is. Deze uitkomst markeert de toestand zoals die is en hij is draaglijk. Wij doen er van de andere kant ook goed aan ons vooral niet blij te maken met een dode mus. Er is geen enkele oplossing van wat dan ook, en het lijkt bijzonder onaannemelijk, dat de beide leiders in het geheim het begin van enige oplossing achter hun mouw houden. De kwestie Berlijn kan daarbij als voorbeeld gelden. De onderhandelingen, die gaan herbeginnen, zullen niet gebonden zijn aan een tijdslimiet, maar zij zullen evenmin tot in het eindeloze voortgezet kunnen worden. Khroesjtsjev kan, als hij dat wil, op een bepaald moment het Westen de stuipen op het lijf jagen door te verklaren, dat de onderhandelingen te neiging vertonen tot het eindeloze voort te duren. Hij kan dus opnieuw een tijdslimiet stellen, de tegenpartij ervan beschuldigend, dat zij de onderhandelingen eindeloos slepende houdt. Hij zou er niet veel mee opschieten. Maar een manoeuvre, die nieuwe verwikkelingen en nieuwe ontwikkelingen oproept, kan voor een man in Khroesjtsjevs positie bijzonder nuttig zijn.

Hiermee is slechts bedoeld aan te geven, dat er geen vrede is en de rust van het moment inderdaad niet meer genoemd kan worden dan rust van het moment. Men moet hopen dat tijdens het gesprek zich bij de staatslieden gedachten hebben gevormd, gedeeltelijk uitgesproken en gedeeltelijk ook ten opzichte van elkander verborgen, nopens beleid dat van nu af aan gevoerd moet worden; nopens mogelijkheden die wellicht op niet al te lange termijn te realiseren zouden zijn. Daaromtrent is thans nog niets bekend, en het zal wel geruime tijd duren voor daar iets van begint door te schemeren. Doch wat daar ook van mag zijn, wij moeten er niet op rekenen, dat de heren Khroesjtsjev en Eisenhower de vrede verzekerd hebben. Maar één ding lijdt geen twijfel: Khroesjtsjev heeft economische betrekkingen met Amerika nodig om zich de positie te verschaffen die hij voor zijn binnenlandse economische taak nodig heeft. Als hij tijdens zijn gesprek met de president en met dit doel voor ogen een mogelijkheid heeft zien open gaan om politieke avances te maken, die hij tot dusver niet heeft aangedurfd, dan zou in een nabije toekomst moeten blijken, dat in het geheel der verschuivingen, waar de Sovjet-politiek de laatste jaren blijk van geeft, opnieuw een verplaatsing van het zwaartepunt plaats heeft.

Staking in de Belgische Kongo

De staking van het Kongolees personeel van de Otraco in Leopoldstad begint vandaag en zal in beginsel al de activiteiten van de maatschappij op het stuk van spoor- en riviervervoer in de Belgisch Kongo verlammen.

Dit zal de eerste belangrijke wettige staking in Kongo zijn. De bevoorrading van Leopoldstad is verzekerd en bepaalde vitale diensten zullen blijven werken.

Het conflict dat tot in 1958 terugloopt, heeft betrekking op een verhoging van de lonen voor de laatste maanden van 1959.

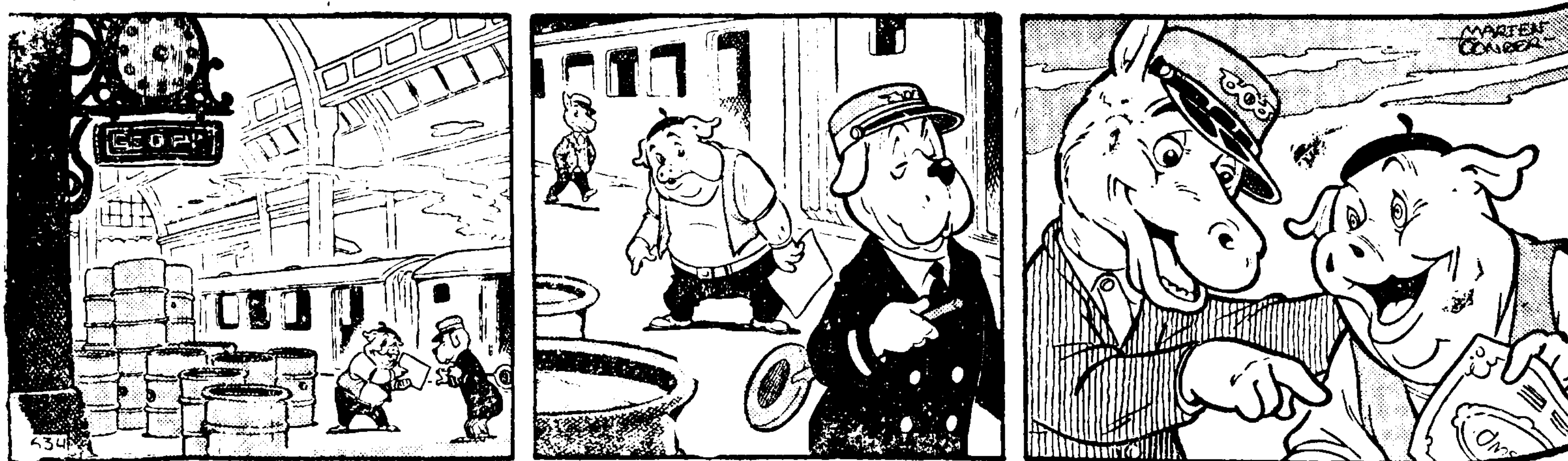
—[■]—

Bij de bouw van de warenhuis hebben grondwerkers in het centrum van Warschau een opslagplaats met 8.000 Duitse granaten ontdekt, die naar verluidt ten doel zouden hebben gehad, het midden van de Poolse hoofdstad op te blazen. De snelle opmars van de Russen had de uitvoering van dit plan echter verijdeld.

—[■]—

Tengevolge van het lage peil van de boven-Rijn zijn de bootdiensten Schaffhausen en Konstanz gestaakt. De diensten tussen Bazel en Rheinfelden normaal onderhouden.

Heer Bommel en de dankputters

3634 — Vrachtrijder Todder stond op het station Stuipendrecht naast de olievaten, die hij uit zijn auto had geladen.

„Ziezo, dat is dat", sprak hij tevreden tot de stationschef. „En nu moet u eens kijken wat ik hier heb!"

Hij trok omzichtig een groot papier uit zijn jas en vouwde het open.

„Een mooi document", prees de chef. „Doe je in aandelen, Todder?"

„Nee", hernam de ander. „Dit is het eigendomsbewijs van een goudmijn. Ik heb het overgenomen van een vriend, die wat kort zat. Mooi, hè? Als het een beetje wil, ben ik nu rijk."

De stationsoverste barstte in lachen uit.

„Daar ben je lelijk ingevlogen!" zei hij. „Dat is een ouwe truc, hoor. Die mijn bestaat natuurlijk niet — en je geld ben je kwijt!"

„Zo-zou het?!" stamelde de heer Todder verbleekt. „Zou mijn goeie vriend Prikkramer mij zó beetgenomen hebben?"

De chef haalde de schouders op.

„Van je vrienden moet je het hebben", zei hij, weglopend.

„Ach, wat is de wereld slecht", prevelde de bedrogene. „Hoe is het mogelijk?! En wie had dat nu kunnen denken. Het is toch zo'n mooi papier!"

„Dat is zeker een mooi papier", zei een passerend machinist. „Wat is het, Todder? Hoe kom je daar aan?"

De vrachtrijder keek verbitterd op. Doch toen verscheen er een sluw lichtje in zijn ogen.

„Dit is het eigendomsbewijs van een goudmijn", legde hij uit. „Mooi, hè? Ik zit wat krap — en omdat we oude vrienden zijn, mag je het hebben voor vijfhonderd florijnen. Als het een beetje wil kan je er rijk mee worden!"

ARIBA ARUBA

Aruba rouwde om het heengaan van ERIC ARENDS +

Speervistoernooi

VOORTGEZETTE SELECTIE-WEDSTRIJDEN

Oranjestad — Gistermorgen werden de viswedstrijden voortgezet, met het doel het beste team uit te zoeken voor de komende internationale ontmoetingen in november.

Het team van Rosendo Colina, Pedro Bislick en Nemencio Solgnier brachten 14 vissen binnen en kregen 321 punten. (vorige week 344 punten, zodat het sub totaal thans is 665). Rudy Cham, Clyve Lacle en Eddy Bislick brachten 28 vissen binnen en kregen 367 punten (vorige week 306, sub totaal 673). Olmo Henriquez, Martin Bislip en Michael Hagedoorn vingen 16 vissen en kregen 292 punten (vorige week 285 punten, sub 577.) Lionel Agumbero, D. Geerman en Harold Larmonie vingen en kregen 24 punten (totaal met vorige week met 114 punten). Dit laatste team kampte met motorpech en werd voortdurend door haaien lastig gevallen.

De grootste vis van gisteren was een baracuda van vier voet lang en een gewicht van 10½ kg. Hij werd binnengebracht door Rosendo Colina.

Komende zondag wordt het selektietournooi besloten. Starten finish zullen dan zijn bij het Aruba Caribbean Hotel.

De Westduitse bondskanselier Dr Konrad Adenauer heeft ter gelegenheid van het feit dat hij tien jaar geleden als zodanig in functie trad een radiorede gehouden, waarin hij de verbondenheid van West-Duitsland met het westen bevestigde en de bondgenoten dank bracht voor de na de oorlog aan Duitsland gegeven hulp.

Onafzienbare rouwstoet trok door ORANJESTAD

Oranjestad. — Een diepe stilte viel gistermorgen over Aruba, toen de stoet zich formeerde, waarmee de laatste eer werd bewezen aan de zaterdagmorgen op vijftig-jarige leeftijd overleden tijdelijk gezaghebber Eric Arends.

Daarna hoorde men slechts het klagelijk spelen van treurmuziek door de Excelsior Community Brass band en Prinses Marijke communityband om het schuifelen van duizenden voeten die de baar volgden op zijn laatste reis door de stad, waarvan Eric Arends tijdens zijn leven zo intens veel hield.

Nadat alle familieleden en belangstellenden in de woning van de familie Arends als het ware afscheid hadden genomen werd bij het stoffelijk overschot gebeden door de Z E. Pastoor Burgemeester, die ook verder tijdens de teraardebestelling het ceremonieel van de absoute leidde.

Buiten stelde zich de lange stoet op, waarin behalve de twee bands, geuniformeerde afdelingen van de politie en het postpersoneel, zowel als de gevangenbewaarders. Direkt achter de baar liepen met de familieleden Z.E. de Gouverneur der Nederlandse Antillen, de Ministers J.E Yrausquin, F. Tromp, en F. Beaujon, de waarnemend gezaghebber, O.S. Henriquez, gedeputeerden, leden van het corps consulair, leden van de rechterlijke macht directieleden van de grote oliemaatschappijen, vertegenwoordigers van handel en bedrijf. Voorts waren er formaties van de Lions en de Retary, delegaties van de Israelitische gemeente (voorzitter M. Serphos, Adolf Groder en A. Wisnewitz), het Rode Kruis, de Amerikaanse padvinders, Tivoli club en Commandeursbaai club en zeer vele andere instellingen en verenigingen. Padvinders en padvindsters vormden erehagen en liepen geuniformeerd mee en het was vooral ook ontroerend hoevele niet officiele personen, uit alle geledigen van de maatschappij meeliepen om zodoende de eer te betuigen aan de overleden gezaghebber. Ondanks het feit dat het zondagmorgen was, was er toch ook nog een deputatie van de RK geestelijkheid, bestaande uit de Z. E. Paters, Spekle en Copray.

Een lange rij van auto's was nodig om de bijna ontelbare bloemstukken en kransen te vervoeren.

Langzaam en plechtig trok de rouwstoet naar de kerk. Overal langs de weg stonden mensen en de ontroering was algemeen.
den werd door de freres op zeer schone wijze gezongen.

Aan de groeve werd het woord gevoerd door Z E de Gouverneur, die onder meer zeide moeilijk afscheid te kunnen nemen van de overledene. Hij was een blijmoedig mens, die het verstond zijn leven in dienst van anderen te stellen. De laatste jaren werd hem een zware taak op de schouers gelegd, n.l die van tijdelijk gezaghebber. Voor hem en zijn gezin betekende dit een grote opoffering, die hij echter gaarne bracht voor zijn eiland. Het feit dat hier zo zeer velen samen zijn gekomen om hem de laatste eer te bewijzen, moge de achterblijvenden tot steun en troost strekken, aldus de gouverneur, die Eric Arends, een goed mens en goed arubaan toewenste, dat hij in vrede moge rusten.

Vervolgens sprak nog de heer Nicolas Piña, die eveneens hulde bracht aan de nagedachtenis van de overledene.

Nadat ook hier de gebeden gezegd waren door Pastoor Burgemeester eindigde deze door zijn eenvoud zo aangrijpende plechtigheid.

Lezers luchten hun hart

Proficiat

Al enige tijd is er een merkbaar vooruitgang te zien in het dagblad „Amigoe di Curaçao". Sinds de nieuwe hoofdredacteur er is, waait er een frissere en aangenamere wind. De extra-editie van vrijdag spand te kroon en gaf het bewijs, dat met aanpakken, aandurven en fantasie, **men ook in een krant ver boven het gewone uit kan komen. Ook de artikelen ademen een frissere geest zonder aanleunen tegen bepaalde** standpunten.

Met mij zijn er velen, die na het verschijnen van de extra-editie duidelijk hebben gezien wat een **echte** redacteur aan een krant kan doen.

Na alle mooie aansporingen om de katholieke pers te steunen, hebt u, heer redacteur, ook de lezer iets gegeven, nl. een krant, die er goed uitziet, interessante artikelen bevat en die met zijn politieke commentaren voor een ieder, welke politieke kleur hij ook moge hebben, aanvaardbaar is.

Curaçao heeft een krant van katholieke **„huize"** en niet een die zich laat voorstaan katholiek te zijn en artikelen plaatst of schrijft, waarvan zelfs niet-katholieken zich zouden kunnen afvragen: „Krant, wat heb je toch tegen bepaalde mensen en groeperingen door je soms al te persoonlijke commentaren?"

Mijnheer de hoofdredacteur, proficiat met uw werk, gaat u voort op de ingeslagen weg. Veel succes!

JOS VAN STEENRIJK

Enkele opnamen van de zeer lange begrafenisstoet. De politie liep vooraan in de stoet (foto boven), daarna volgde de lijkwagen, voorafgegaan door de Z.E. pastoor Burgemeester (foto midden). Direct achter de baar volgden familieleden en autoriteiten onder wie Z. Ex. de Gouverneur, de ministers Yrausquin, Tromp en Beaujon, de waarnemend gezaghebber, gedeputeerden en vele delegaties

Het „ding" in de Wormer (Nederland) wordt ernstig genomen en zodoende heeft het ministerie van binnenlandse zaken beslist, dat het voorwerp, dat naar schatting 11 meter diep ligt, zal worden uitgegraven. Onder leiding van de wnd commandant van de binnenlandse hulpverleningsdienst, de benende bommenopruimer A. Drent, zal een houten damwand om het gat worden geplaatst en met motorpompen zal dan het gat worden leeggepompt. Foto: onder toezicht van de rijkspolitie wordt het pompmateriaal in gereedheid gebracht.

ROGER WAGNER'S koor overtrof stoutste verwachtingen

Gevoelige, perfecte uitvoering in ARUBAANSE SCHOUWBURG

Oranjestad. — Het is niet te verwonderen, dat er met een zekere spanning werd uitgezien op Aruba naar het optreden van het wereldberoemde Roger Wagner-Koor. Dit Concert, het tweede in het kader van „President Eisenhowers Special International Program for Cultural Presentations" gebracht door de Kunstkring, heeft al de verwachtingen, die er mogelijkerwijze gekoesterd zijn, in elk opzicht overtroffen.

De volmaakte koorzang onder de alles beheersende leiding van Roger Wagner was uniek. De vrij kleine groep, ongeveer dertig in getal, beheerste hetgeen zij deden in een dermate hoge graad, dat een ieder, die dit koor hoorde zingen, er door getroffen werd.

Roger Magner, Fransman van geboorte, is een perfect koorleider, die de kunst verstaat met kleine aanwijzingen zijn koor te laten doen, wat hij maar wenst. Dit alles met een gemak, alsof het de gewoonste zaak ter wereld betreft. Koor en Dirigent vormen in hun optreden een volmaakte eenheid. Opvallend was de opstelling van het koor. Alle zangers en zangeressen, stonden door elkaar opgesteld, wat de klank ten goede komt maar wat vereist, dat elk koorlid als solist zijn partij zingt. Dit bleek in dit koor volkomen mogelijk, waaruit op zichzelf reeds duidelijk wordt dat ieder koorlid van het Roger Wagnerkoor een zanger of zangeres is van uitstekend gehalte.

De perfectie van afwerking in alle onderdelen van de zang zelf, de rust waarmede werd geconcerteerd, de volmaakte dictie, de zuiverheid van klank, het volslagen beheersen van elke pianissimo en fortissimo, zonder dat er ook maar één enkel ogenblik sprake kon zijn van de minste ijlheid of ruwheid, maakte het beluisteren van dit concert tot een gebeurtenis voor eenieder, die enig behagen kan scheppen in goede koorzang.

Voor zover de werken werden uitgevoerd met begeleiding, geschiedde dit door twee piano's. De pianisten Stecher en Horowitz, bleken eveneens in dit geheel te passen. Volkomen op elkaar ingesteld en uitstekend de begeleiders. Het was jammer, dat er niet op twee vleugels van gelijke kwaliteit gewerkt kon worden, wat vooral afbreuk deed aan hun overigens voortreffelijke vertolking van de solo voor twee piano's: Variations op thema's van Haydn door Joh. Brahms.

Het programma zelf week enigszins af van datgene wat vermeld stond in het uitgegeven programmaboekje. Dit lag niet aan de Kunstkring maar aan de vrijheid waarmede Roger Wagner werkt.

De avond werd geopend met „Jesu Meine Freude" een koraal van J. S. Bach, ter nagedachtenis aan de overleden tijd. gezaghebber Eric Arends. Het auditorium hoorde dit staande aan.

De eerste vier nummers van het programma waren een tweetal werken van Vittoria — een tijdgenoot van Palestrina — n.l. „O Vos Omnes" en „Ave Maria", gevolgd door „Hodie Christus Natus Est" van Schweelinck en „Super Flumina Babylonis" van Palestrina. Alle vier werken bleken juweeltjes te zijn uit de bloeitijd van de Polyphonie, een van de moeilijkste vormen van koorzang, omdat elk van de partijen min of meer de motieven zelfstandig verklankt, zonder dat aan het harmonisch geheel afbreuk wordt gedaan.

De „ECHO SONG" van Orlando di Lasso, een wat lichter werk uit dezelfde tijd, onderstreepte nog eens, dat het Roger Wagner Koor elke vorm van techniek beheerst. In dit lied wordt de echo nagebootst door een beurtzang tussen het koor en enkele zangers, die ongemerkt achter de coulisen verdwenen zijn.

Inplaats van de aangekondigde Mis in G. mineur van Vaughan Williams, werden enkele delen uitgevoerd uit een werk van Ernest Bloch, een Joodse componist, die getracht heeft een eigen moderne Joodse Muziek vorm en gestalte te geven. Het was ons niet mogelijk de titel van dit werk te verstaan, noch te achterhalen. Dit werk is gebaseerd op motieven en gegevens uit de oude Joodse Liturgie. De vorm is een Solozang, die de motieven inzet, welke door het koor worden overgenomen. De Solist was Paul Hinshaw. Een technisch zeer moeilijk werk dat ondanks het feit, dat deze soort muziek weinig bekend is, diepe indruk maakte. (enkele werken die Ernest Bloch in dit verband schreef zijn o.a. „Trois Poèmes Juifs" en de „Hebreeuwse Rhapsodie").

Na het reeds genoemde piano-duet volgde na de pauze de „Prelude for Voices" van William Schuman, een ... Sopraansolo en Koor, en het ... van Virgil Thomson.

Van het lichtere genre: een fragment uit „The Tender Land van Copland en enkele Spaanse en Braziliaanse Volksliederen.

Het slot werd gevormd door een tweetal spiritua's n.l. „Mary had a baby, sopraansolo en koor, en „Soon ah will be done with the troubles of the world."

Roger Wagner, zijn koor en zijn begeleiders, hadden een uitbundige ovatie van het opgetogen auditorium in ontvangst te nemen, hetgeen tot gevolg had dat nog een tweetal extra liederen werden toegegeven.

B.

LEZERS LUCHTEN HUN HART

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie).

Mijnheer de Redacteur,

— Naar aanleiding van het bericht in de „Amigoe" van woensdag 30 sept. j.l., over het protest dat de meubelhandelaren ten kantore van de Kamer van Koophandel te Aruba lieten horen tegen de huns inziens unfaire concurrentie van een buitenlandse exposerende meubelfabriek, moet mij het volgende van het hart:

Ik kan het standpunt van deze handelaren volkomen begrijpen....

Het is heus zo leuk niet om een zoet extra winstje je neus voorbij te zullen zien gaan.

Want is het niet zo dat, emballage, transport, invoerrechten, hogere lonen en een eventueel redelijk hogere winstmarge in aanmerking genomen, tot op heden de Nederlandse meubelen in de Antillen nog altijd 30% - 40% hoger geprijsd waren, dan een vergelijking met de Nederlandse markt redelijk billijken zou.

Wanneer dus nu een Hollandse firma een Antilliaan als vertegenwoordiger aanzoekt en conditioneert dat tegen de Hollandse prijzen verhoogd met de noodzakelijkste kosten geleverd zal worden en de rest van de handel voorziet dat velen bij aankoop van meubelen over zullen schakelen op deze firma, die zijn producten, tegen voor hen scherp concurrerende prijzen, aan de markt brengt, dan komen meergenoemde handelaren vanzelf in een alarm toestand.... want dat zoete extra winstje wel.... wie is er in de handel niet vies van?

Ik wilde in dit verband wijzen op de in Uw editie van 15 sept. j.l. gepubliceerde brief van Z. E. de Minister van Economische Zaken, waarin door Z.E. werd gewezen op de mogelijkheid van een prijsverlaging van 25-50% op het gebied van levensmiddelen.

Ook op Curaçao kwam de „bonafide" handel op tegen de eventuele vestiging van een buitenlands bedrijf dat concurrerend zou kunnen leveren.

Maar men werd door de hoogste instantie, mijns inziens zeer juist, terecht gewezen.

Iedereen is verbaasd na terugkeer van zijn verlof dezelfde Hollandse artikelen op de Antillen zo buitensporig hoog geprijsd te zien: dat geldt heus niet voor meubelen alleen.... Wat zei U laatst ook alweer over de prijzen in de botica's?

Het naschrift bij het artikel, waarschijnlijk van Uw Arubaanse redactie, als zou er paal en perk gesteld dienen te worden aan dergelijke praktijken daar de consument de dupe zou worden omdat zij èn geen enkel verhaal zou hebben èn geen enkel service zou krijgen.

Een lijst van 500 tevreden klanten kan onmiddellijk bij de redactie ter inzage gedeponeerd worden.

De consument is reeds jaren lang de dupe van die extra winsten en is slechts gebaat met gezonde concurrentie.

Hoe denkt U over de „service" van en „het verhaal hebben op" zovele „bonafide" vertegenwoordigers in de auto- of fotohandel b.v.....

Over **die** „service" zou menigeen boekdelen vol kunnen schrijven.

Met een enkele goede uitzondering daargelaten, is men wel voorkomend tegenover de klant zolang men geld heeft te ontvangen, maar is het bedrag eenmaal voldaan, dan houdt de service op. Dat is de grootste fout van de Antilliaanse handel: **men heeft de klant vergeten in een tijd dat men alles wat men aan de markt bracht, verkopen kon. En deze foutieve toestand heeft de handelaar geconsolideerd.**

Ook Z. E. Minister Kroon **meende** het noodzakelijk, in zijn schrijven aan de voorzitter van de Kamer van Koophandel te Curacao, een vermanend woord te richten tot de handel over concurrentie, service en protectie.

Trouwens wat denkt U van genoemde firma zèlf?

Deze firma, die ook in Nederland scherp concurrerend levert en een naam heeft op te houden wat betreft de uitstekende kwaliteit van haar producten, niet alleen op de Nederlandse markt maar ook daarbuiten.. dacht U, dat die firma haar goede naam zou willen verspelen door het geven van een slechte service bij leveranties naar de Antillen?.... Kom, kom.....

Nee, mijnheer de redacteur, de consument kan alleen maar wel varen bij deze gang van zaken of die op Curacao met dat levensmiddelenbedrijf. De handel zal gedwongen worden te gaan concurreren, en misschien gaat zij dan ook nog eens aan echte service denken.

Tenslotte nog dit ...

Het was mij niet bekend dat een Antilliaan die **en** zijn kapitaal **en** zijn naam geeft aan een vertegenwoordiging, tegenwoordig een „stroman" heet.

Hoeveel „stromannen" lopen er dan wel in de Antilliaanse handel rond!??

„KLANT".

Naam en adres zijn bij de redaktie bekend.

Radio en Televisie

CUROM

(346,8 meter)

MAANDAG

16.30- Jukebox Arubiano;
18.00- Noticia na papiamento y variedad musical;
18.15- Parada Deportivo pa Hector Rosario;
18.30- Voor de Nederlandse koopvaardij;
19.30- Nieuwsberichten;
19.45- De lichte toets met Zuid-Amerikaanse orkesten;
20.15- La Bonanza-half-uur;
20.45- Openbaar kunstbezit (herhaling);
21.00- Gevarieerd maandagavondprogramma;
22.55- Het belangrijkste nieuws van de dag.

DINSDAG

7.00- Nieuwsberichten;
8.15- Paul Weston: Caribbean Cruise;
10.00- Van Wilpen's premieprogramma;
10.30- Klassieke muziek. Monique Haas speelt met het Rias symphonie orkest een concert voor piano en orkest van Bela Bartok.
11.15- Katholieke ziekenzorg;
12.03- Lunchmuziek met het orkest van Mantovani;
14.00- Concert voor hobo, twee hoorns en strijkorkest van W. A. Mozart;
15.15- Een kwartier met Lucho Gatica;
16.30- Jukebox Bonariano;
18.00- Regeringsuitzending in het papiaments;
18.30- „The voice of Israël";
19.00- Regeringsuitzending in het nederlands;
19.45- De lichte toets met Antilliaanse-muziek;
21.15- Uitzending C.C.C.: opnamen van een uitvoering in Nederland van het Spaanse dansensemble „Susana y José";
21.30- „De stem van Amerika" (door Max Tak).

RADIO NEDERLAND WERELDOMROEP

MAANDAG

18.02- Nieuws;
18.11- Commentaar op het nieuws;

......koopvaardij......

18.13- Beursnieuws;
18.15- Oude en nieuwe liedjes door vocale solisten met het orkest „De Windmolens";
18.45- Sportjournaal door Bob Spaak;
19.05- De groeten voor Curacao (met Yvette Ecury en Tom Pape);
19.30- Klokslag van het paleis op de Dam. Nederlands nieuwsjournaal door Gerard de Haan;
19.38- Lichte muziek;
19.45- Provincies presenteren zich (Overijssel);
20.30- Commentaar op het nieuws;
20.45- Ter overdenking, door dr G. J. Lindijer;
21.00- Spaans programma.

DINSDAG

18.15- Nederlandse solisten en ensembles;
18.30- Onder de loep: dierendag;
18.40- Caraibisch panorama;
18.55- Het Utrechts stedelijk Orkest;
19.20- Persoverzicht;
19.38- Geestelijke liederen;
20.00- Stemmen uit het moederland (liedjes of groeten);
20.25- Beursnieuws;
20.30- Nieuws;
20.39- Commentaar op het nieuws;
20.45- Ter overdenking, door Rector A. H. Schlütken.

RADIO CARACAS

Maandag tot en met vrijdag

NIEUWS

... 18.35, 18.55, ... uur

ONTWIKKELING EN OPVOEDING

7.15- en 8.15 uur.

HOORSPELEN

8.30, 9.11, 9.29, 9.47, 10.10, 10.26, 10.45, 13.30, 13.45, 18.15, 19.00 en 19.15 uur.

BASEBALL

Dinsdag en vrijdags telkens om 21..0 uur.

RADIO CARACAS TELEVISION

MAANDAG

15.00- Por el ojo de la cerradura;
16.00- Estudio de Hector Monteverde;
18.00- El show de Renny;
19.15- La novela Ace;
19.30- Yo quiero a Lucy;
20.00- El observador Creole;
20.15- Su novela Palmolive;
20.30- Caja de sorpresas;
21.00- La novela Camay;
21.15- Cortos cinematograficos;
21.30- El investigador submarino;
22.00- Cortos cinematograficos.

DINSDAG

7.30- Lo de hoy;
9.30- Papa Noel (Concurso);
10.00- El calendario de Maria;
10.30- Cosas de mujeres;
11.15- La perfecta ama de casa;
12.00- El show de las doce;
13.15- Su novela Fab-vorita;
13.30- El imparcial television;
14.00- Cortos cinematograficos;
14.30- Club femenino;

De nieuwe poliklitiek voor werknemers van de Sheli Curacao N.V.

Dokter De la Fuente met Zuster David in de afdeling, waar deze zuster de moeders instructies geeft in verband met de voeding van hen zelf en van hun baby. Stevige kartonnen borden en uitgeknipte vruchten en groenten, die belangrijke voedingswaarde bezitten, worden gebruikt om de mensen visueel onderricht te geven. Dit is van belang, vooral in verband met de verschillende talen, die de zuster te verwerken krijgt en de weinige bekendheid van de verschillende groentensoorten bij de bevolking.

Het grensgeschil tussen CHINA en INDIA

Premier Nehroe van India heeft de Chinese volksrepubliek meegedeeld dat geen bespreking van het Chinees-Indiase grensgeschil „vruchtbaar kan zijn tenzij de Chinese militairen die thans de buitenposten aan de Indiase zijde van de traditionele grens bezetten, zich terugtrekken en tenzij aan verdere bedreigingen en intimidatie een eind gemaakt wordt".

—[■]—

Amerika heeft in de serie strijders voor de vrijheid twee postzegels uitgegeven met de beeltenis van Ernst Reuter, de zes jaar geleden gestorven burgemeester van West-Berlijn.

Luxueuze modellen van de FORD 1960

In de loop van de vorige week zijn de nieuwe modellen van de Ford 1960 op Curaçao aangekomen.

De modellen zijn: 1. Fairlane; 2. Fairlane „500" en 3. „Galaxie".

Ook de Mercury voor het komend jaar is er. De luxieuze model van deze speciale Ford-product de Mercury „Monterey" mag er zijn.

Wij hebben de vorige week vrijdag op uitnodiging van de firma Irausquin een bezoek gebracht aan de toonkamer op Salinja. De heer de Rooy was zo vriendelijk ons alle bijzonderheden van deze nieuwe wagens uit te leggen en ons de nieuwigheden te demonstreren.

De heer Ruben Irausquin is trots op deze nieuwe creaties van de Ford en twijfelt er niet aan of ook deze Ford zal voor het eind van het jaar uitverkocht zal zijn zoals het gegaan is met de modellen 1959, die nu reeds weg zijn. Dus net op tijd voor de aankomst van de nieuwe modellen.

Wat biedt deze nieuwe Ford?

Laten wij beginnen bij de body: van bumper tot bumper volledig nieuwe bodystyle die sedert Maart 1959 in testing was. De mening van Ford is: Een auto dient niet te zijn als een kist op vier wielen.

Vandaar dat men in deze nieuwe modellen verder gegaan is en zo zien wij nog sierlijker bochten en inhammen van de carosserie omlijst door mooie nikkelversieringen.

Het besturen wordt vergemakkelijkt door een groter glasoppervlak. Bovendien zijn de dode punten bij deurposten tot een minimum gebracht.

De deuren zijn wijder, zodat het in- en uitstappen gemakkelijker is.

De nieuwe wagen is ongeveer 5" langer dan de 1959 model en ook ongeveer zoveel breder.

De wielbasis is 119" en de wagen ligt ongeveer 2" lager dan de vorige model.

Het interieur

De bekleding is in vinyl (kunstleer) en nylon. Soepele veren in rug en zittingen, overtrokken met schuimrubber. Het dashboard is vereenvoudigd: de meters zijn voor gasoline en temperatuur, en verder worden de olie en generator charger aangegeven met lichten.

De starter bevindt zich aan de linkerhand, wat het wegrijden vergemakkelijkt. Wat vroeger de handrem was, wordt nu bediend met een voetpedal en vrijgemaakt door het uittrekken van knop op dashboard (ook aan de linkerkant).

De deuren hebben een extra veiligheidssysteem en kunnen een druk van 2600 lbs. weerstaan.

Ook zijn er verschillende veiligheidsmaatregelen. De chassis is O-vormig en dit vangt schokken op in geval van aanrijdingen

Er is Safety glass, dat niet versplintert, het stuurwiel is kleiner en rechter vormig; de remtrommels zijn vergroot en bestaand tegen trillingen op oneffen grond.

De motor van deze modellen, uitgezonderd de Thunderbird zijn: 6 cylinder Mileage Maker en V-8 Motoren 6 cyl. 145 Paardenkracht. V-8 Motoren: 185 — 135 — 300 P. K. optioneel..

Ook het afkoelingssysteem is beveiligd door een extra-reservoir, gekoppeld aan radiator.

De motor is berekend te functioneren met normale en super gasoline, zonder noodzakelijke afstelling van carburator.

De wagens is tevens zuinig! De test-drive te Arizona heeft aangetoond dat de Ford 1960 meer dan 17 U.S. mijlen per gallon rijdt. Het olieverbruik is minder dan 1 quart blik per 1000 mijl.

De uitlaat (muffler) is van roestvrij aluminium en zo aangebracht dat het geen erosie ondervindt.

De carburator heeft een dubbele filter.

De carburator zorgt voor een extra snelle start en wegrijden bij temperaturen varierend tussen 102 graden F, tot hoogten van 12.000 voet.

Optioneel bij deze Ford is (evenals bij de Mercury) de as-koppeling op beide achterwielen en bevordert vlot wegrijden uit hindernissen als modder, sneeuw enz.

De afwerking is kleurvast, volgens een speciale procedure, op het metaal gebakken en „gun tested" (d.w.z. men heeft met een geweer op zo'n wagen geschoten en dit heeft helemaal geen kras veroorzaakt).

Als bijzonderheid kunnen wij vermelden dat de Ford hier op Curaçao in de toonzaal van de firma Irausquin op Salinja op de zelfde dag als in USA ten toon gesteld werden nl. Zaterdag j.l.

De firma Irausquin is zeer tevreden over de transport van deze wagens van USA naar hier, dat per Grace Line geschied is. De wagens zijn allemaal goed overgekomen zonder enige claim.

beursberichten

Amsterdamse Beurs

Vandaag waren Amsterdam Rubbers in de Cultuursector wederom actief en aan de vaste kant met een koerswinst van ca vier punten. De internationale waarden verdeeld en de omzetten minimaal. Ook in de Scheepvaartsector was de handel hoegenaamd van geen betekenis bij onveranderde koersen. Staatsfonsen waren kalm.

Kon Olie 153.75
Unilever 648 3 8
Philips 636 1 2
Philips Pref 238 1 2
AKU 367 3 8
Scheepvaart Unie 138 3 4
KNSM 156 3 4
KPM 129 1 2
Ned Handelmij 232 3 4
Nat handelsbank 154
HVA 146 1 2
Amsterdam Rubber 108 1 4
Deli Mij 172.40
3% Nederl '47 92 1 4
HAL 159 3 4
Walvisvaart 112
Amsterdamse Bank 310 1 4
HBU Cert 245
Billiton 2e 323
Overzeese Gas 259 1 2
Borsumij 68 1 2
Lindeteves 138
Rotterdamse Bank 280 3 4
Curacaose H Mij 166
W M Muller 310 1 4
KLM 122
Hoogovens 378 1 2
Nievelt Goudriaan 137 1 4
Excelsior 148 3 4
Ant Brouwerij 227 1 4
Rott Lloyd 143
Stokvis R S 180 1 2
Lening Ned Ant 100 1 16
Bank Ned gem 4 1 2% '58 59 100
Bank Ned gem 6% 1957 109 1 8
Bank Ned gem 5 1 4% 1958 104 5 8
4 1 4% Nederl 1959 97 7 8

ANP-CBS-Beursindices:

Intern Concerns	434.30
Industrie	224.70
Scheepvaart	151.93
Banken	176.57
Indon Fondsen	133.38
Algemeen	301.66

Politieberichten

Tijdens een dansfeest op Valentijn had een vrouw een groot deel van de avond op de dansvloer doorgebracht. Tegen half twee in de ochtend zat ze uit te rusten. Op dat moment vroeg een man de vrouw om een dansje met haar te maken. De vrouw kon van vermoeidheid alleen maar het hoofd schudden, wat voor de man aanleiding was de vrouw een klap in het gezicht toe te dienen. Toen de politie ter plaatse verscheen, bleek deze flinke vent verdwenen te zijn. De politie heeft de vermoeide dame naar huis gebracht.

Zondagochtend tegen half elf betrapte de zwemmeester van het Rifstadion een zestien-jarige jongen, terwijl hij de broekzakken in de kleedkamer leeghaalde. Het diefje is door de recherche meegenomen.

Gistermiddag omstreeks half vijf klommen twee Noorse zeelieden over de afrastering van het Rifstadion en begaven zich op het speelveld. De politie heeft het tweetal verwijderd en hen naar de post meegenomen.

—(-•-)—

Tass heeft gemeld dat een viermotorig Sowjet-straalvliegtuig op 16 september met zes bemanningsleden en een nuttige lading van 10.000 kilogram een hoogte heeft bereikt van 15.060 meter.

L'histoire se répète . . .

„Jovanka en de anderen". De hoofdrol wordt gespeeld door Silvana Mangano die hiervoor haar haardos heeft laten afknippen. Silvana Mangano en twee andere meisjes worden door Duitse soldaten weggeleid, na te zijn kaalgeknipt door partisanen.

Eric de Noorman - De Zwarte Piraat

82 — Het laatste wat Erwin hoort, voor hij met een snelle sprong in zee plonst, zijn de alarmkreten van de krijgers. Pijlen kletsen om hem heen in het water. De jonge Noor duikt en zwemt met soepele slagen dicht langs de bodem naar de duisternis tussen de kustrotsen. Inmiddels nadert de felle strijd in de buchrtzaal het hoogtepunt. De weergaloze snelheid en behendigheid van Eric, de reuzenkracht van Svein, de koele berekening van Axe en de verbittering van Rorek maken ruimschoots goed wat zij aan manschappen missen. En ook dat verandert, want gedurende de strijd lopen steeds meer krijgers van Rorek naar hun hoofdman over, zelfs nadat deze zwaar gewond ineen gezakt is. Er komt langzaam kentering in de strijd, zegt Eric. Maar er is er nog één, die dit begrijpt. Met flikkerende ogen glipt Varon — op verschillende plaatsen gewond — weg in een smalle zijgang. „Juich maar, galgenaas", gromt de oude. „Het zal je opbreken. De hele vloot ligt te wachten op een vechtpartij. Degeen, die hem het eerste waarschuwt, trekt aan het langste eind. En diegene ben ik!"

Hier is de prachtige Ford 1960 met de trotse vertegenwoordiger de heer Ruben Irausquin, in gezelschap van een gast. Zaterdagmiddag was het een drukte in de toonzaal waar deze nieuwe 1960 modellen van Ford voor het eerst aan het publiek getoond werden.

Optreden van Djakarta

Nu de Chinezen aan de beurt

Na 1 januari mogen ze nog slechts in grote steden winkels hebben

Toen Nederland in juli 1947 overging tot de eerste „politionele actie" tegen de Republiek Indonesia, werd overal in het gebied van de republiek de verschroeide aarde-politiek toegepast. De Nederlandse troepen die dit gebied binnentrokken, viel het echter op, dat het vooral de huizen en winkels van de Chinezen waren, die waren opgeblazen of in brand gestoken. Kennelijk hadden de terugtrekkende Indonesische soldaten de kans waargenomen om hun anti-Chinese gevoelens bot te vieren. De Chinezen, die daarvan het slachtoffer waren geworden, zagen in de Nederlanders te gemakkelijker hun bevrijders, die hartelijk werden binnengehaald. De Nederlandse troepen op hun beurt maakten gebruik van de anti-Indonesische gevoelens van de Chinezen en stelden deze in staat een zelfverdedigingskorps te organiseren, de Pao An Tui, dat werd uitgerust met wapens, die op de republikeinen waren buitgemaakt. Die Pao An Tui trok er op uit om Chinezen te bevrijden, die zich als gijzelaars in Indonesische handen bevonden, maar nam tegelijkertijd de kans waar om waar dat mogelijk was wraak te nemen.

Dat was een van de punten in de Indonesische geschiedenis, waarbij de tegenstellingen tussen Indonesiërs en Chinezen heel scherp naar voren kwamen. Het was niet het enige, uiteraard. Sinds de Chinezen omstreeks het begin van onze jaartelling naar de Indonesische archipel begonnen te komen, zijn er herhaaldelijk botsingen geweest, zowel met de inheemse bevolking als met de Nederlandse overheid. Dat heeft echter niet verhinderd, dat de Chinezen in Indonesië vaste voet hebben gekregen. Men vindt ze er als landbouwers, als ambachtslieden en aannemers, maar vooral als winkeliers en kleine fabrikanten. Vrijwel de gehele middenstand in Indonesië wordt gevormd door Chinezen. Alleen enkele gebieden waar de eigen lokale bevolking wat zakelijker is aangelegd dan in de rest van Indonesië (de Meningkabau en Tapanuli op Sumatra bijvoorbeeld) maken op deze regel een uitzondering.

Verbod om les te geven

Toen Indonesië onafhankelijk werd (men kan dat stellen bij de souvereiniteitsoverdracht op 27 december 1949, of, zoals men dat in Indonesië zelf bij voorkeur doet, bij de proclamatie van de onafhankelijkheid op 17 augustus 1945) betekende, dat in feite alleen een politieke onafhankelijkheid. De interinsulaire luchtvaart en scheepvaart, de import en de export, de ondernemingen en de grote fabrieken waren vrijwel geheel in Europese handen (vooral in Nederlandse natuurlijk, maar ook wel in Amerikaanse, Engelse, Belgische etc.); de kleinere fabrieken, en de winkels waren bijna alle van Chinezen, soms ook van Indiërs, Arabieren e.d. En het was begrijpelijk, dat de Indonesische leiders er naar streefden, dat de eigen bevolking waar mogelijk de plaats van deze buitenlanders zou gaan innemen.

Verkoopvergunning

In eerste instantie werd dat geprobeerd langs wegen der geleidelijkheid. De import van bepaalde artikelen werd voorbehouden aan Indonesische importeurs. Indonesiërs, die een winkel willen beginnen, kregen krediet van de overheid. Op allerlei manieren werden de opkomende Indonesische zaken bevoordeeld. Zij werden echter geconfronteerd met een scherpe concurrentie van de buitenlandse bedrijven, die veel meer ervaring en vakkennis hadden. En veel van de nieuwe Indonesische handelaars gaven er al gauw de voorkeur aan hun vergunningen te verkopen aan buitenlandse handelaren. Die verhaalden dat natuurlijk in de détailprijzen, en het publiek betaalde. Bovendien kwam de overheid na verloop van tijd tot de ontdekking, dat de verschillende Indonesische zaken elkaar snel op volgden, maar dat van terugbetaling der kredieten nauwelijks sprake was. Het feit, dat de verschillende elkaar opvolgende regeringen bij voorkeur de leden van hun eigen partij protectioneerden, speelde daar natuurlijk ook een rol bij. De overheidskas bleek slechts de individuele rijkdom van bepaalde Indonesiërs te financieren, maar van werkelijke Indonesianisering van het bedrijfsleven was nauwelijks sprake. Wilde men die bereiken, dan leken radicaler maatregelen nodig te zijn.

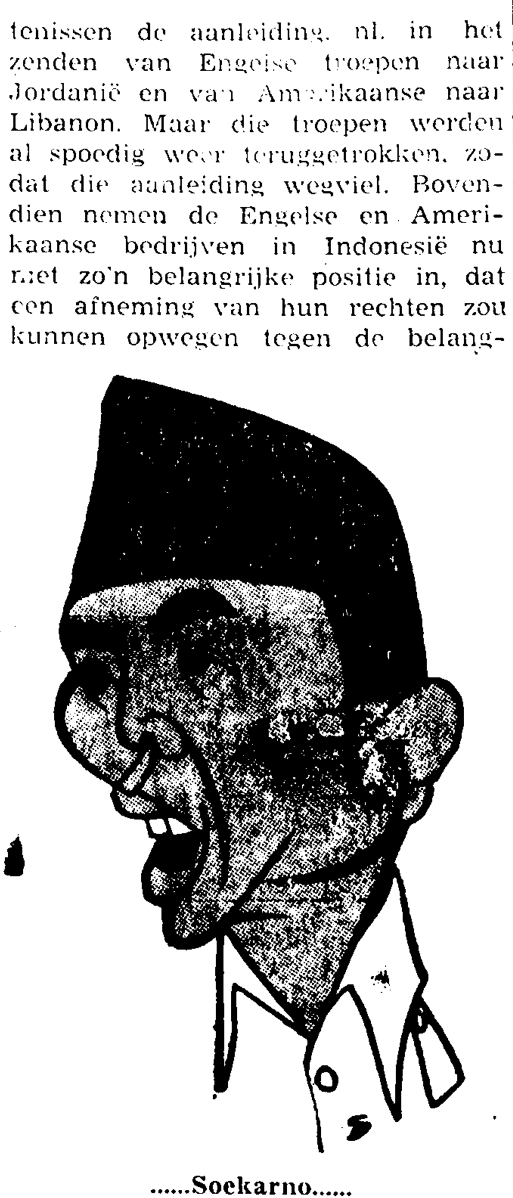
„Irian"

Wat de Nederlanders betreft, was het niet moeilijk daarvoor een aanleiding te vinden. Die aanleiding heette „Irian". Van de anti-Nederlandse actie, die zijn oorzaak vond in het feit, dat Nederland het westelijk deel van Nieuw-Guinea niet aan Indonesië wilde overdragen, werd gretig gebruik gemaakt om over te gaan tot onteigening van de Nederlandse bedrijven in Indonesië.

Het kostte (voor het oog althans) niet veel ook, want men besloot aan te kondigen, dat pas betaald zou worden na de overdracht van „Irian".... En de indirecte schade voor het produktie- en verbindingsapparaat zou, naar men hoopte, wel wegvallen tegen de transfers voor winst en buitenlands personeel, die nu niet meer nodig waren.

Weg anti

Een jaar geleden leek het er even op, dat ook de Engelse en Amerikaanse bedrijven in Indonesië in moeilijkheden zouden komen. Ook dit keer zocht men in politieke gebeurtenissen de aanleiding, nl. in het zenden van Engelse troepen naar Jordanië en van Amerikaanse naar Libanon. Maar die troepen werden al spoedig weer teruggetrokken, zodat die aanleiding wegviel. Bovendien nemen de Engelse en Amerikaanse bedrijven in Indonesië nu niet zo'n belangrijke positie in, dat een afneming van hun rechten zou kunnen opwegen tegen de belang-

......Soekarno......

rijke steun, die deze landen Indonesië verlenen. De Indonesische overheid, die de anti Nederlandse acties van de communistische vakverenigingen had getolereerd en stilletjes aangemoedigd, maakte dan ook spoedig een einde aan de anti-Engelse en anti-Amerikaanse.
Fngelse en anti-Amerikaanse stemming.

Latente afkeer

En zo begonnen de anti-buitenlandse gevoelens in Indonesië zich dan in toenemende mate te richten op de Chinezen, tegen wie sinds lang een latente afkeer bestond, die al herhaaldelijk (o.a. ten tijde van de politionele actie en andermaal in juli 1956) tot uiting was gekomen. Was er bij die gelegenheden echter sprake van „spontane" acties van bepaalde delen van de bevolking, nu ging men meer systematisch te werk.

Nu vallen de Chinezen in Indonesië uiteen in drie groepen: degenen, die bij de souvereiniteitsoverdracht het Indonesisch staatsburgerschap hebben verkregen, degenen die achter het nationalistische China van Chiang Kai Sjek staan, en degenen wier sympathie uitgaat naar communistisch China en die het staatsburgerschap van dat land hebben. Die drie groepen tellen, heel ruw geschat, respectievelijk 1.000.000, 600.000 en 400.000 zielen. De Indonesische staatsburgers kan men, officieel althans niets doen. Ze worden bij het verlenen van vergunningen achtergesteld bij de autochthone Indonesiërs, en ze ondervinden eens wat vaker moeilijkheden, bij de uitoefening van hun bedrijf, maar daar blijft het bij.

Heel anders is het gesteld met de nationalistische Chinezen. Indonesië erkent alleen communistisch China, en de nationalistische Chinezen zijn in Indonesië dus statenloos. Toen Indonesië er vorig jaar oktober toe overging de nationalistische Chinese scholen, verenigingsgebouwen, bedrijven en

in beslag te nemen, kon men daar op Formosa wel boos over worden, maar niemand kon er iets aan doen.

Niet zó rood

En nu zijn dan de communistische Chinezen in Indonesië aan de beurt.

Zo erg communistisch zijn ze vaak niet, maar ze hebben nu eenmaal het staatsburgerschap van de Chinese volksrepubliek. Een staat overigens, waarmee Indonesië officieel goede betrekkingen onderhoudt, zodat het dit keer dus wel voorzichtig te werk moet gaan. De anti-Chinese verordeningen volgen elkaar echter op. Buitenlanders (d.w.z. Chinezen) mogen met ingang van 1 januari aanstaande in Indonesië alleen nog maar in de grote steden winkels hebben, die op het platteland moeten worden gesloten. Ook mogen buitenlanders (i.c. Chinezen) nu al geen les meer geven aan Indonesische lagere en middelbare scholen. De bewegingsvrijheid van buitenlanders is in Indonesië ook al aan beperkende bepalingen onderhevig, en zo wordt het steeds moeilijker voor hen om zich een bestaansmogelijkheid te verzekeren. Maar dat is de bedoeling dan ook.

Een Indonesisch dagblad, de P.N.I.-gezinde „Indonesian Observer", schreef kort geleden een hoofdartikel onder het motto „De Indonesische regering schijnt de laatste tijd bezeten te zijn van anti buitenlandse gevoelens", waarin kritiek werd geleverd op de genomen maatregelen, omdat deze leiden tot ontwrichting van het economische bestel. Het blad wijst op consequenties als stagnering van de goederenaanvoer op het platteland en een toestroming van Chinezen naar de grote steden en vraagt de Indonesische regering bij dit „vinden van een eigen identiteit" de nodige voorzichtigheid te betrachten. Het heeft er echter nog niet veel van weg, dat dat gebeurt....

Pasar Glodok in Djakarta, met op de achtergrond een grote Chinese zaak.

Boek en Blad

„DE ONVOLMAAKTE SCHURK" van ANTOINETTE NEIJSSEL

Antoinette Neijssel heeft twee jaar geleden haar debuut gemaakt met een bundeltje van twee novellen „Tussen gisteren en vandaag", verhalen die naar literatuur roken, maar het niet waren. Vorig jaar verscheen van haar een nieuw bundeltje, dat een gelijke geur verspreidde. Uit de novellen kreeg men, ondanks de talrijke zwakke kanten, de indruk, dat in het geconcentreerde genre van de novelle wel eens de kracht van de schrijfster zou kunnen gaan liggen. Voor een breed opgezet werk moest zij het vermogen missen.

Thans is van Antoinette Neijssel een roman verschenen, die de vermoedens van vroege bevestigen. „De onvolmaakte schurk" heet de roman, die een novelle in zich verbergt. Door aanbouw van talrijke zijvleugels en bijgebouwen is de novelle tot een roman uitgebreid. Daardoor werd de roman grillig van compositie; de lezer voelt zich herhaaldelijk meegenomen op zijpaden, die dan nog doodlopen ook. Het grondplan — de novelle — is nog te herkennen, en het zou niet onmogelijk geweest zijn, dat dat, bij minder onbedachte bouwlust, bij een meer beheerste uitvoering dus een krachtig werk had opgeleverd.

Richard Edix is de onvolmaakte schurk. Hij is gebrekkig, daardoor altijd achteruitgesteld, en in de loop der jaren vergroeid tot een rancuneuze en verbitterde eenzame. Een schurk wil hij zijn, maar de wereld blijkt daarvoor vaak te goedig en te hulpeloos en hij zelf heeft achter pantserplaten een hart, dat zijn rechten opeist. Elke als wraak opgezette misdaad mislukt daardoor. In zijn pogen een volmaakte schurk te worden, faalt hij. Hij eindigt in nog afschuwelijker eenzaamheid dan hij begon, slachtoffer van de mens die hij had willen zijn.

Had de schrijfster zich bepaald tot een geconcentreerde beschrijving van haar hoofdfiguur, zijn probleem tot brandpunt gemaakt, had zij alles dat af kan leiden geweerd, dan had zij een belangrijke novelle kunnen schrijven. Het blijkt namelijk, dat Antoinette Neijssel de beschrijving van meer dan één figuur psychologisch niet aan kan zonder tot oppervlakkigheden en gemeenplaatsen te komen. Om de onvolmaakte schurk is een hele groep mensen geplaatst — aan wie hij zich kan schuren of moet verwonden — maar gelukkig gekozen zijn zij allerminst en de meesten blijven schimmen, welke belangrijke en typische personages de schrijfster in hen ook tracht te suggereren.

„De onvolmaakte schurk" verscheen in de Arbo-reeks van N.V. De Arbeiderspers te Amsterdam.

K.F

ONTMOETINGEN (Desclee de Brouwer) — In de reeks „Ontmoetingen" de sympathieke reeks van de uitgeverij Desclee de Brouwer zijn opnieuw een zestal deeltjes verschenen, waarvan de meeste Europese literatoren behandelen, die reeds een gevestigde naam hebben en hadden. Slechts een van het zestal, dat nu van de persen is gerold is gewijd aan een zuster van André Demedst een nogal ingekeerde dichteres, die nog geen grote naam heeft. De overige echter zijn slechts bevestigingen van reeds bij leven beroemde auteurs. Het zijn v. Duinkerken, Timmermans, Undset, Mauriac en Gezelle. Bijzonder het deeltje over v. Duinkerken heeft voor de katholieke Nederlander bijzondere aantrekkelijkheid temeer omdat het is geschreven door professor Pierre Brachin van de Sorbonne. In kort bestek geeft hij een sympathieke round-up van v. Duinkerken en al is deze karakteristiek natuurlijk slechts voorlopig de trekken van een blijvend spoor zitten er duidelijk in.

We bevelen deze reeks nog een hartelijk aan in de belangstelling van de literatuurminnaar.

—(•)—

Bij Cuautla, honderd km ten zuiden van Mexico stad, is op een overweg een autobus door een trein gegreen, waardoor negen personen werden gedood en vier gewond.

„Frankfurt" geeft een duidelijk beeld van ontwikkeling in auto-industrie

Ook de Duitse Ford-fabriek besteedt extra-aandacht aan de populaire middenklasse. De „Taunus 12 M", die in zijn vorige uitvoering een ouderwetse indruk begon te maken, is gemoderniseerd en ziet er in zijn nieuwe koetswerk aantrekkelijk uit. De motor is opnieuw de 1.2 liter zijklepper van het vorige type; deze is evenwel wat opgevoerd en in details verbeterd. De wagen is ook leverbaar met de 1,5 liter kopklepmotor die vroeger in de „Taunus 15 M" voorkwam.

Duitslands industrie verwacht verdubbeling van aantal wagens binnen twaalf jaar

(Van een speciale verslaggever)

De eerste internationale autotentoonstelling van dit seizoen is in Frankfort geweest. Deze is internationaal in die zin dat merken uit de gehele wereld er hun nieuwe modellen exposeren. Voor de bezoeker is het geheel evenwel in hoge mate een Duitse aangelegenheid. Want het jaarbeursterrein te Frankfort heeft slechts één centrale hal van bescheiden afmetingen en de grote Duitse fabrieken hebben daarom alle hun eigen paviljoen. Ze hebben daar enorme kosten aan besteed en stuk voor stuk zijn de interieurs voorbeelden van moderne uitstallingskunst. De buitenlandse inzendingen steken daarbij onvermijdelijk wat pover af. Zelfs merken als Citroën en Renault die in Duitsland een belangrijk en toenemend afzetgebied vinden, kan men niet dan met enige moeite terugvinden. Hierin schuilt geen opzet van de zijde van de organisatie. Ook de Duitsers beklagen zich er over dat ze niet beschikken over een „Grand Palais", een „Earls Court" en vooral dat het niet meer zo is als „vorher, in Berlin".

Toch is deze tentoonstelling de belangrijkste sedert verscheidene jaren. Het aantal nieuwe typen is ongewoon groot en er tekent zich een duidelijke ontwikkeling af voor de naaste toekomst. En het is vooral in Duitsland dat tendenz-veranderingen spoedig gestalte krijgen. De auto-industrie hier is veel beweeglijker dan in Frankrijk of Engeland. Zonder twijfel houdt dit verband met het feit dat na de oorlog opnieuw begonnen werd met een sterke wil om betere en modernere producten te vervaardigen dan ooit. De tweede factor is de noodzaak om een overheersende positie in te nemen op de exportmarkten en de derde is de aanwezigheid van een aantal kleinere ondernemingen die gemakkelijker op een ander model kunnen overgaan dan de grote bedrijven.

Opel is teruggekeerd in de populaire klasse met het nieuwe type „1200" dat in de plaats komt van de „Olympia". De wagen komt in zijn uiterlijk en afmetingen overeen met de „Rekord" doch is zeer sober afgewerkt en heeft bijna geen chroomversiering. De motor is van hetzelfde type als die van de „Rekord" 1,5 liter. De zuigerverplaatsing is echter teruggebracht tot 1200 m3 door een kleinere boring. Het vermogen is 40 pk, de maximum-snelheid 115 km/uur.

In dit kader is het te verklaren dat er een enorme verscheidenheid in miniatuur-auto's in productie kwam in de jaren toen nog in de toekomst van deze voertuigjes werd geloofd. Nu dit geloof verflauwd is en de practijk leert dat het publiek grotere modellen wenst met voldoende ruimte voor vier personen, schakelt men snel en doortastend om naar deze categorie en het aanbod is plotseling enorm. In een periode van hoogconjunctuur zoala thans wordt beleefd, levert deze gang van zaken uitstekende resultaten op. Duitsland heeft de grootste export van alle auto-producerende landen en de omzet op de binnenlandse markt is van dien aard dat men voor de komende twaalf jaar verwacht dat het aantal auto's, als het zo door gaat, zich zal verdubbelen.

In de levendige activiteit van de Duitse autoindustrie schuilt niettemin tevens het gevaar dat de merken te veel in elkaars vaarwater komen en tot een verbitterde concurrentiestrijd worden gedwongen die alleen voor de grote concerns te overleven is. De voorspelling van een insider die onlangs als zijn mening gaf dat er over vijf jaar niet meer dan tien Europese automerken zullen bestaan, moge te pessimistisch klinken doch het is wel zeker dat ook de komende Euromarkt de levensvatbaarheid van kleine en middelgrote auto-fabrieken bedreigt.

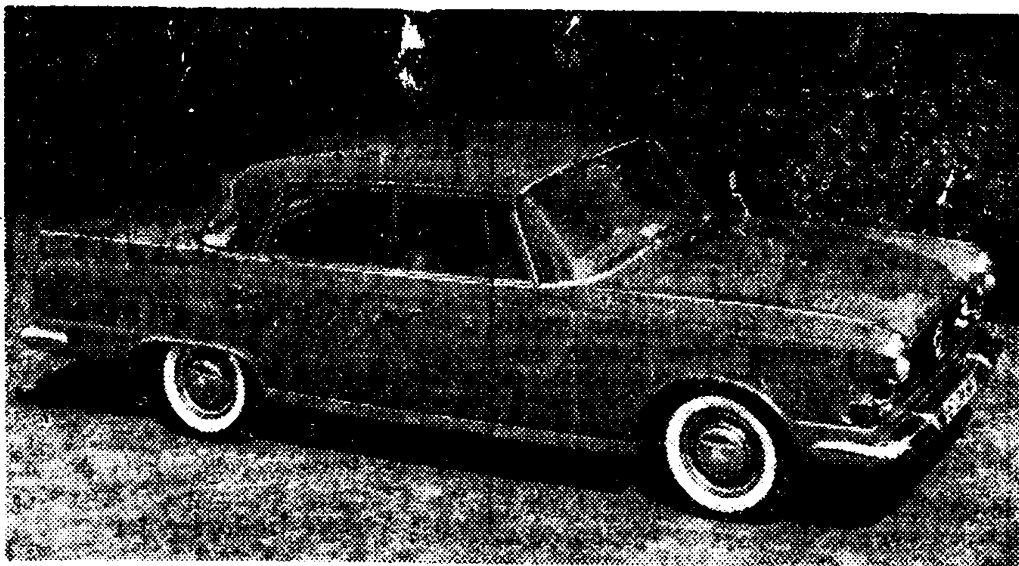
Talrijke nieuwe modellen

Het is langzamerhand uitzondering geworden dat een fabriek nieuwe modellen introduceert op een tentoonstelling. Men kiest het tijdstip hiertoe op grond van productie- en verkoopoverwegingen en een dergelijk tijdstip valt gewoonlijk niet samen met een tentoonstellingsdatum. Of dit voor verschillende bedrijven nu toevallig wel samenviel met de week van Frankfort is moeilijk te zeggen. Wellicht ook gaat men weer meer waarde hechten aan een tentoonstelling als tijd en plaats van introductie. In ieder geval was de hoeveelheid nieuws ditmaal opmerkelijk. Borgward zorgde voor een volledige verrassing door terug te komen met een grote representatieve wagen met zescilinder motor. Opel bracht een nieuwe „1200" die enkele weken geleden slechts met een enkel woord was aangekondigd. BMW toonde een vier-zitter als aanvulling op de „700" coupé en Lloyd kwam daartegenover met een „Arabella" coupé na vooraf een vierpersoons wagen van deze serie te hebben uitgebracht. Daarnaast waren er op de openingsdag te Frankfort diverse wagens welke wel in de tijdschriften gestaan hadden maar die nog niemand in werkelijkheid had gezien. De nieuwe Mercedes-modellen hoorden daartoe en de Ford Taunus 12 M in zijn gemoderniseerde uiterlijk, verder de Opel Rekord vier deurs sedan en de DKW 750 die onlangs in productie is gekomen. Voor het Duitse publiek was uiteraard ook de nieuwe kleine wagen van B.M.C. nieuw (Morris en Austin) zoals trouwens verscheidene andere Engelse modellen die bij ons meer ingeburgerd zijn.

Volkswagen: hogere productie

Hoewel de laatste tijd weer veel gesproken werd over 'n „nieuwe" Volkswagen, werden alle verwachtingen te Frankfort de bodem ingeslagen door de president-directeur van de fabriek, dr. Nordhoff, die aankondigde dat dit model nog ten minste één jaar in productie zal blijven. Waarom zouden we het veranderen, zo zei hij, wanneer de kopers over de gehele wereld er tevreden over zijn en wij met een dagelijkse afzet van 3.000 wagens nog steeds een grote achterstand en lange wachtlijsten hebben.

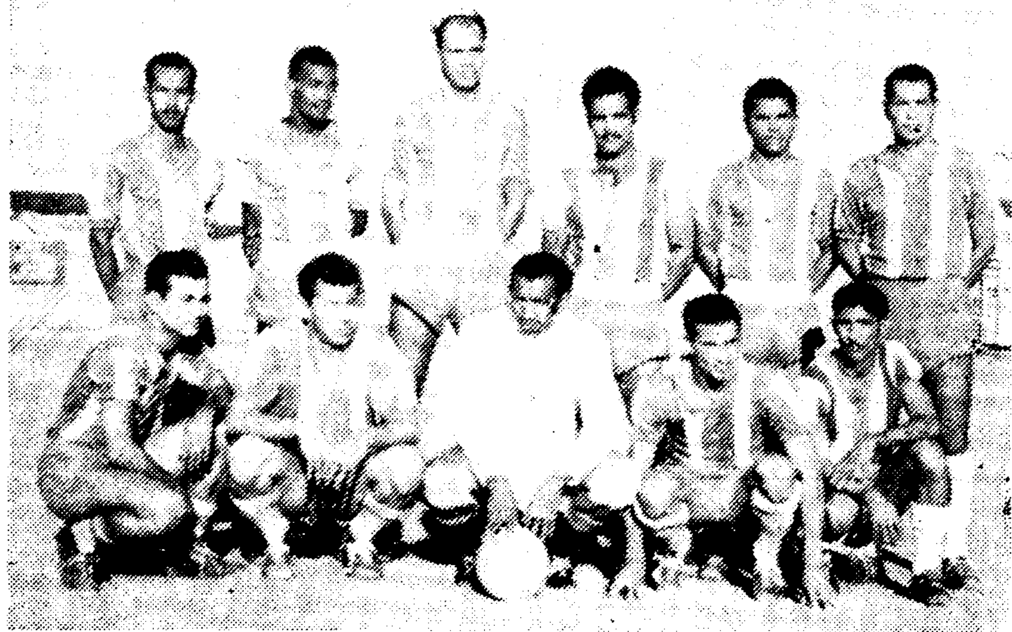
Men gaat dan ook de productie nog verder opvoeren tot 3600 wagens per dag en hoopt daarmede beter aan de vraag te kunnen beantwoorden. Er was toch enig nieuws van Volkswagen: begin volgend jaar zal ook deze auto verkrijgbaar zijn met automatische koppeling van het type Saxomat.

De nieuwe Borgward 2,3 liter die zijn debuut maakte op de tentoonstelling te Frankfort. Het is een royale en comfortabele wagen in moderne aankleding. De uiterlijke vorm verraadt de verwantschap met de Isabella-serie van dit merk. De motor is een zes-cilinder kopklepper die 100 pk ontwikkelt.

SUBT bedwingt sterker spelend R.C.A.: 1 - 1

Subt mocht zich gelukkig prijzen met het gelijkspel, dat zij in de wedstrijd tegen R.C.A. wist te behalen. Want de Arubaanse voetbalkampioene was over alle linies sterker dan de plaatselijke titelhouder. R. C. A. had de overwinning ten volle verdiend, doch de prima verdediging van het Subt, gekoppeld aan het feit, dat de R. C. A.-voorwaartsen verschillende geheide kansen misten, maakten het mogelijk, dat de wedstrijd in een 1—1 gelijkspel eindigde.

Het elftal van R.C.A. speelde het afgelopen weekend twee wedstrijden op Curaçao. De Arubaanse kampioensploeg speelde met 1—1 gelijk tegen S.U.B.T. en versloeg Jong Holland met 3—1. De Arubanen maakten een uitstekende indruk en gaven spel te zien, dat zelfs beter was dan dat van het nationale Arubaanse team, dat onlangs op Curaçao speelde.

Jong Holland moet het hoofd buigen voor ARUBAANSE KAMPIOEN

Toen scheidsrechter Ringma de elftallen binnen de lijnen floot, stelden de teams zich als volgt op:

SUBT:

Paulina
M. Meulens Canword
Vlinder E. Meulens Pikeur
Daal H. Martis Thielman
Wijman Boy Martis

●

Jansen Gonzalez
Alberts Franken Bruinburg
Dirksz Helder Croes
Boyé Kelly
Kaster

Er werd een minuut stilte in acht genomen vanwege het overlijden van de tijdelijke gezaghebber, de heer Eric Arends. Direkt na de aftrap nam R.C.A. het heft in handen. Goed combinerend wisten de Arubanen een meerderheid te ontplooien, die zij de eerste tien minuten bleven behouden. Bijna had R.C.A. in deze eerste minuten van de strijd sukses, toen linksbinnen Alberts tot tweemaal toe goed op doel schoot. De eerste maal wist Paulina al vallend redding te brengen, de tweede keer was het de staande paal, die SUBT voor een achterstand behoedde. SUBT werkte zich langzamerhand los en het had ook niet veel gescheeld of R.C.A. had tegen een achterstand moeten opkijken. Het was keeper Kaster, die zich dapper voor de voeten van Boy Martis wierp en aldus een zeker doelpunt voorkwam. Er ontwikkelde zich hierna een nogal gelijk opgaande strijd, waarbij R.C.A. echter toch het beste van het spel in handen had.

Toch was het SUBT, die het eerste scoorde. Een vrije trap, net buiten het strafschopgebied, werd door Canword benut. Terwijl iedereen een hard schot verwachtte, plaatste Canword de bal over het bekende muurtje in de kinderbovenhoek: 1—0.

Twee minuten hierna scoorde RCA haast op dezelfde wijze, doch Paulina kon nog net het leder over de bovenlat tippen.

Na de rust werd het spel ongeveer tien minuten lang opgehouden, doordat SUBT weigerde met een bruinlederen bal te spelen. Na dit nodeloos oponthoud waarbij een bestuurslid van SUBT onnodig langs de lijn ging paraderen, werd een witte bal het veld ingebracht. De Arubaanse spelers verklaarden zich direkt bereid met de door SUBT gewenste bal te willen spelen. Trouwens, R.C.A. heeft gedurende de gehele wedstrijd zeer sportief gespeeld en heeft een gentleman's-indruk achtergelaten, hetgeen echter jammer genoeg niet altijd van de SUBT-spelers kon worden gezegd.

Na de rust was R.C.A. heer en meester van het veld. SUBT werd volkomen ingesloten en vaak stonden de backs van R.C.A. op de middenlinie. Het veldspel en de combinaties van de Arubanen waren beter dan bij SUBT, bij welk team het vooral in de voorhoede danig rammelde. Na halftime kwam SUBT echter slechts zelden tot een gevaarlijke aanval op te zetten.

Aan de andere kant bleef R.C.A. op de helft van haar tegenstander opereren en waren het niet geweest, dat vele goede kansen onbenut werden gelaten, dan had SUBT een nederlaag geleden.

Eerst kreeg Bruinburg van dichtbij een goede schietkans, maar zijn schot ging naast. Een verrassend schot van rechtshalf Croes was Paulina reeds gepasseerd, doch sloeg tegen de paal. Rechtsbuiten Gonzalez brak hierna op fraaie wijze door, passeerde Pikeur en Canword, doch ook zijn schot was slecht gericht en vloog naast. R.C.A.'s meerderheid resulteerde uiteindelijk in een doelpunt van Helder, tien minuten voor het einde.

R.C.A. — Jong Holland

Zondagmiddag boekte het R.C.A.-team een verdiende 3-1 overwinning op Jong Holland. Voor deze wedstrijd bestond er goede publieke belangstelling. Vele toeschouwers hadden radio's meegenomen om tegelijkertijd naar de baseball-wedstrijd tussen de Dodgers speelde de White Sox te kunnen luisteren.

Jong Holland speelde tamelijk slecht, er zat weinig verband in het team. R.C.A. speelde daarentegen een goede wedstrijd en geheel overeenkomstig het spelbeeld scoorden achtereenvolgens Steba, Gonzalez en Franken voor de Arubaanse kampioenen. De rust ging in met 3-0 stand voor R.C.A.

In de tweede helft scoorde Pons Martel het tegenpunt voor Jong Holland.

Het doel van de Tricolores werd verdedigd door Ergilio Hato, de enige goede speler van het rammelende Jong Holland-team. Aan geen van de drie doelpunten had Hato schuld. Integendeel: twee van de R.C.A.-goals waren het gevolg van fouten in de Jong Holland-defensie.

PIERO ROLLO behoudt titel

De Italiaan Piero Rollo heeft zijn Europese titel in het bantamgewicht behouden. Zijn tegenstander en landgenoot Federico Scarponi werd in het gevecht om het Europees kampioenschap dat op vijftien ronden was vastgesteld, in de vijfde ronde gediskwalificeerd.

—•—

Een ontploffing in een kleine vuurwerkfabriek te Modugno bij Bari (Zuid-Italië) heeft aan vier mensen het leven gekost. Zes mensen werden gewond.

Matig spel in baseball-finale NABLO-WEEK

De finale van de baseballwedstrijden, die in het kader van de Nablosportweek plaats hadden, is geëindigd in een 17-12 overwinning van Amstel op Chicago.

Het is zeker geen grootse finale geworden. Daarvoor werd er te slecht spel ten toon gespreid. Vele van de runs waren het gevolg van een groot aantal „bases on balls", dat door de respektieve pitchers werden weggeven. Bovendien werden weggegeven. Bovendien werden in totaal zeven „deadballs" genoteerd, vijf van de kant van Amstel en twee van Chicago-zijde.

Voor Chicago begon Julius Randt die het niet gelukkig trof, daar reeds in de eerste inning twee runs tegen hem gescoord werden door twee errors. In de tweede inning scoorde Amstel zeven keer en vanaf toen kwam de voorsprong van de kampioene praktisch niet meer in gevaar.

Amstel scoorde in elke inning, behalve in de vijfde en in de achtste inning.

De box-score was als volgt:

				runs	hit	err.
Chicago	102	410	202	12	7	4
Amstel	272	103	20-	17	13	3

De winnende pitcher was Niels Cannister, die in de vierde inning vervangen werd door Isenia, maar in dezelfde inning weer kwam opwerpen, na op het eerste honk te hebben plaats genomen.

De verliezer was Julius Randt. In de derde inning kwam Jossy Fancyte in zijn plaats. De achtste inning werd voor Chicago opgeworpen door de kleine Sonny Martina, die de Amstel-batters in volgorde uitmaakte en hiervoor een hartelijk applaus van het publiek in ontvangst mocht nemen.

De beste batter in deze wedstrijd was Boy Rosario met vier hits in vijf keren aan bat.

Ook al waren de plunjezakken bijzonder zwaar, toch zag men niets dan lachende gezichten, toen duizenden Belgische soldaten uit hun kampementen in Duitsland weer thuis kwamen. Door de diensttijd verkorting kwamen zij zes maanden eerder thuis en dat is zeker een reden om te lachen. Vele Nederlandse jongens zullen wel met enige jaloezie naar hun Belgische collega's kijken, maar wie weet volgt Nederland spoedig na eerst weer eens de kat uit de boom te hebben gekeken.

5 Y 6 UITSLAGEN

De gistermiddag gehouden cinco-y-seis-races werden weer op grootste wijze door de favorieten gewonnen. De paarden, die zegevierden waren:

1) TRAGO E' VINO
2) YARACUY
3) CARETON
4) COMPADRE II
5) GREEK SAILOR
6) FESTIVO (llave 9)

Om 22 uur gisteravond waren er 458 cuadros met de zes winnende paarden en 5651 cuadros met vijf. Het bedrag, dat de cuadros met zes paarden meenemen vertegenwoordigen, is 2148.95 bolivars. Verder zijn de cuadros met vijf paarden 116.10 bolivars waard.

Het pas opgerichte Amsterdamse Ballet, dat een samengaan is van het Ballet der Lage Landen en het Ballet van de Nederlandse Opera, is o.l.v. Masscha ter Weeme gestart met de repetities in de Turnzaal te Amsterdam. Repetitie onder leiding van de Engelse balletmeester Allan Carter, met op de voorgrond Lieke de Leeuw en Wim Bender.

SITHOC verslaat versterkt SCA: 2-1

Tweede wedstrijd tegen JONG ARUBA eindigt in gelijkspel

Oranjestad — De zaterdagavond gespeelde voetbalwedstrijd tussen Sithoc van Curacao en een versterkt SCA leverde een 2-1 overwinning op voor de Curacaoenaars. Nadat een minuut stilte in acht was genomen in verband met het overlijden van de tijdelijke gezaghebber, stelden de teams zich als volgt op:

Sithoc:

Polinet
Olarie Bertrand
Rosario Pinedo Carlo
Comenencia Bibiana Testing
Regales Catalina

●

SCA:

L. Croes P. Croes
D. Werleman J. Maduro E. Croes
D. Jansen M. Kelkboom M. Croes
Kock R. Croes
B. Lampe

Vanaf het begin is er een duidelijke veldmeerderheid van Sithoc, al laat de afwerking van de aanvallen aan beide kanten veel te wensen over. Daardoor blijft bijna de gehele eerste helft de stand dubbel blank. In de zevende minuut al krijgt Sithoc zijn eerste kans tot scoren uit een voorzet die van links hoog voor het doel komt. Bibiana krijgt de bal op het hoofd, maar kopt over. In de dertiende minuut komt er een SCA aanval, die gevaarlijk voor Sithoc dreigt te worden. De bal komt ver naar voren, achter de backs. Esi Croes en Dama Werleman komen aanstormen, maar missen.... Twee minuten krijgt Loreto Croes van SCA weer een goede kans, maar hij schiet over de bal heen.

Korte tijd later probeert rechtsbuiten Regales van Sithoc het met een ver schot, maar daarmee kan hij doelman Lampe niet verschalken.

Eindelijk, komt dan de „pay off" van al deze aanvallen. Rechtsbinnen Comenencia schiet onverwachts op het doel en weet het eerste en enige doelpunt van de eerste helft te scoren. Met een voorsprong van 1-0 voor Sithoc komt de rust.

Revanche

In de tweede helft beginnen de SCA mannen met frisse moed en vastbesloten om het er niet bij te laten zitten. Dit elan heeft succes. De wedstrijd is nog twee minuten oud of de gelijkmaker komt uit een schot van Werleman. Polinet raakt de bal nog wel aan, maar kan een doelpunt niet voorkomen.

Sithoc gaat er dan echter meteen van door en de vreugde voor SCA is van korte duur. Testing scoort uit een hoge voorzet en daarmee heeft Sithoc dan andermaal de leiding.

Veel te beleven valt er daarna niet meer. Er is nog even een spannend moment voor het Sithoc doel, Yendi Croes en keeper Polinet springen op om een hoge bal weg te koppen. Ze missen en het leer belandt bij Werleman die in de richting van het nu lege doel kopt. Back Bertrand weet echter op het laatste moment voor Sithoc redding te brengen. Hij weet de bal op uitstekende wijze weg te werken.

Sithoc won de wedstrijd met kleine voorsprong, maar zeer verdiend. Er zat aanzienlijk meer verband in het spel van Sithoc. SCA probeerde het met open spel en solo runs, maar daar was Sithoc wel tegen opgewassen.

Jong Aruba speelt gelijk

Zondagmiddag werd in het sportcentrum van Noord een tweede wedstrijd tegen Sithoc gespeeld, dit keer door een versterkt Jong Aruba van Noord. Deze wedstrijd eindigde met het gelijk spel 1-1. De jongens van Sithoc maakten het eerste doelpunt en wel negen minuten na het aanvangssignaal. Dit gebeurde uit een goed opgezette aanval, waarbij uit een pass van Regales gescoord werd door Testing. Yon Frank krijgt een goede kans om de gelijkmaker te maken, maar keeper Polinet weet de gevaarlijke bal tot corner te verwerken.

De rust komt met 1-0 in het voordeel van Sithoc. In de twintigste minuut komt uit een penalty de gelijkmaker. **Zo eindigt deze wedstrijd.**

WERELDRECORDS GEWICHTHEFFEN VERBETERD

Tijdens de wereldkampioenschappen te Warschau zijn zaterdag twee wereldrecords verbeterd in de zwaarmiddengewichtklasse. De Rus Pluckenfelder kwam bij het trekken tot 141 kg waarmee hij het oude record dat reeds op zijn naam stond met 1,5 kg verbeterde. Bij het stoten kwam de Pool Pelinski tot 178,5 kg, 1,5 kg beter dan het officiële wereldrecord van de Rus Piegov.

Het wereldkampioenschap in de zwaarmiddengewichtklasse werd veroverd door de Rus Pluckenfelder met een totaal van 457 kg (145 - 141 - 172,5). De Engelsman Martin werd kampioen in de lichtzwaargewichtklasse met een totaal van 445 kg (137,5 - 132,5 - 175).

—[■]—

Egyptische archeologen hebben een 3500 jaar oude romance aan het licht gebracht, die helaas niet met een happy ending is geëindigd.

Kort geleden ontdekten zij te Faoem bij Cairo een zilveren vaas met een inscriptie in hierogliefen. Men ontcijferde deze en kon toen met het tragische verhaal lezen over prinses Nefertah, die van verdriet stierf omdat de Farao, haar vader, haar niet wilde laten trouwen met een gewone jongen, maar er op stond dat zij in het huwelijk trad met haar broer opdat de troon in de familie bleef.

Prachtig spelend Oranje boekt éclatante zege op teleurstellende Belgen

Een over de gehele linie oppermachtig Nederlands elftal heeft een grote overwinning behaald op een teleurstellende en bovendien zeer traag spelende Belgische ploeg. De score van 9—1, die tenslotte het eindresultaat werd, was geenszins geflatteerd. Want vooral in het begin van de tweede helft, toen het vuur bij de Nederlanders wat scheen gedoofd, gingen enkele prachtige scoringskansen verloren. Niettemin zouden de Belgen een débâcle niet ontlopen. Het raderwerk bij de Nederlanders liep voortreffelijk.

Daarentegen was bij de Belgen het ploegverband geheel zoek. Zij hadden bovendien geen enkel steunpunt in hun ploeg, waaraan de overigen zich konden optrekken. Mogelijk had dit een Coppens kunnen maar, deze werd overschaduwd door Notermans. De Nederlanders namen binnen zeven minuten een 3—0 voorsprong door doelpunten van linksbinnen Rijvers, middenvoor Van der Linden en rechtsbuiten Van der Kuil. De Belgen waren aangeslagen en probeerden hun tegenstanders in de buitenspelval te vangen. Dit lukte echter slechts ten dele, want in de 21e en 22e minuut verhoogden respectievelijk rechtsbinnen Wilkes en Van der Kuil de voorsprong tot 5—0.

In de tweede helft waren de Nederlanders dadelijk weer sterk in de aanval, doch enkele goede scoringskansen gingen verloren.. In de 57e minuut verliet de geblesseerde Belgische linksbuiten Jurion het veld om niet meer terug te keren. Een zeventien minuten later kwam Del... de Belgische ploeg completeren. In middels hadden echter Wilkes in de 68e minuut en in de 72e minuut de score opgevoerd tot 7—0. Tevergeefs vielen de Belgen aan, kwamen ... meer voor het doel van Pieters Graafland maar faalden in hun afwerking. De ver opgedrongen Klaassens verhoogde in de 82e minuut de score tot 8—0 en in de 85e minuut bracht Van der Kuil de stand op 9—0. Vier minuten voor tijd redde invaller De... lire voor de Belgen de twijfelachtige eer.

—[■]—

Van 8 tot 11 oktober zal de Amerikaanse jager Uss Morton (dd 948) een niet-officieel bezoek brengen aan Aruba. Uss Morton staat onder bevel van de commander (kapitein-luitenant ter zee) J. M. Derlage.

Er zijn 18 officieren en 250 schepelingen aan boord.

—[■]—

Blijkens door het American Petroleum Institute gepubliceerde cijfers heeft de gemiddelde dagelijkse produktie van ruwe olie in de V. S. in de op 25 september geeindigde week 6 686 000 barrels bedragen tegen 6.9.. 000 barrels in de overeenkomstige periode van de vorige jaar.

Derde wedstrijd van World Series

Vijf hits voldoende voor 3 - 1 DODGERS-ZEGE

Ongeveer vijfennegentigduizend toeschouwers waren getuige van een dramatische strijd in de derde ontmoeting van de World Series 1959 tussen de Los Angeles Dodgers en de Chicago White Sox. Want ofschoon de kampioenen van de American League veel beter hebben gebat en tevens over betere pitching beschikten, moesten zij de winst in deze derde wedstrijd toch aan de Dodgers laten.

Dick Donovan wierp een fantastische wedstrijd op. In zes innings kwam hij tegenover het minimum-aantal van achttien Dodgers-batters te staan. De enige hit van de Dodgers was een single van Gil Hodges in de tweede inning. Een double-play maakte het echter mogelijk, dat Donovan slechts achttien batslui tegenover zich kreeg.

De Chicago-pitcher had maar een slechte inning en die heeft hem en de White Sox de overwinning gekost. In de zevende inning sloeg Charley Neal een single en na twee outs stond Donovan twee walks toe aan Norm Larker en Gil Hodges. Donovan werd toen vervangen door Staley. Carl Furillo kwam voor Don Demeter pinch-hitten. De 37-jarige veteraan sloeg een single in centerfield, waardoor de eerste twee Dodger-runs gescoord konden worden. De laatste run scoorde Los Angeles in de achtste inning door een single van Maury Wills en een „double" van Charley Neal.

De Dodgers hadden slechts vijf hits, waarvan de double van Neal de enige extra-base-hit was.

Chicago had de overwinning in alle opzichten verdiend. Het bleek de spelers echter niet mogelijk de honklopers over de thuisplaat te brengen.

De White Sox hebben in elke inning minstens een hit geslagen. In de derde, zevende en achtste inning waren het er telkens twee, doch de Sox scoorde slechts een run. Twee keer hadden de White Sox de „bases loaded". De eerste keer was het ... eerste inning met een out. Chi... kwam toen niet tot scoren. I... achtste inning sloegen Kluzews... Lollar „back-to-back" singles. ... was het einde voor Don Dry... Larry Sherry nam toen zijn p... op de werpplaat in. Billy Goo... kreeg een „dead-ball" en de ho... waren gevuld. Al Smith sloeg e... in een „double-play" en Jim Ri... ging out door een „fly" naar R... boro.

De White Sox lieten elf man op ... honken achter, waarvan zeven in de eerste drie innings.

In de vierde inning van deze wedstrijd kwam het moment, waarop velen hadden gewacht. De snelle Luis Aparicio ondernam een poging het tweede honk te stelen. Het gelukte hem niet, want door een fantastisch snelle aangooi van catcher John Roseboro werd Aparicio uitgetikt.

De beste batter bij Chicago was Nelson Fox met drie hits in vier keren aan bat. Bij Los Angeles was het Charley Neal met twee hits in vier slagbeurten.

De winnende pitcher was Don Drysdale, de verliezer Dick Donovan.

Los Angeles heeft door deze overwinning de stand in de World Series op 2-1 in haar voordeel gebracht.